

Sjöbo - en plats för tillväxt.

Budget | 2020

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Hur planeras skattepengarna att användas	6

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Sjöbo och dess omvärld	8
Styrprocess	14
Hushållning och kvalitet	17
Ekonomi	24
Sjöbo kommun som arbetsgivare	37

VERKSAMHETERNA

Kommunövergripande verksamhet	42
Politisk verksamhet	44
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	45
Äldreomsorg	48
Individ- och familjeomsorg	51
Förskole- och fritidshems- samt grundskoleverksamhet	54
Gymnasieskola	58
Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och integrationsverksamhet	60
Turism- och fritidsverksamhet	63
Kulturverksamhet	66
Teknisk verksamhet – avgiftsfinansierad	69
Teknisk verksamhet – skattefinansierad	72
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	74
Plan- och byggverksamhet	76
Räddningstjänst	78

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatbudget	79
Balansbudget	80
Kassaflödesbudget	81
Noter	82
Driftbudget per nämnd	83
Investeringsbudget	85
Resursfördelningsmodellen	87
Styrprinciper för Sjöbo kommun	88
Ordlista	92
Kommunstyrelsens förslag till beslut	94

Kommunstyrelsens ordförande

En budget som håller.

Det är sedan länge känt att offentligt finansierade verksamheter står inför tuffa år. Redan 2015, i långtidsutredningen, förvarnades det om att mindre kommuner kan behöva höja skatten med 8-18 kr per intjänad hundralapp fram till 2040. Detta är naturligtvis inte acceptabelt i någon kommun och inte heller här i Sjöbo. Därför behöver vi prioritera och arbeta annorlunda. I Sjöbo kommun har vi en budget i balans och låga skulder, vilket är en bra grund att stå på. Däremot innebär det inte att vi kan luta oss tillbaka och göra som vi alltid gjort. Vi kommer under många år framåt behöva ifrågasätta både arbetssätt och vad en kommun ska göra för att möta ökande kostnader som uppkommer genom till exempel demografiska förändringar. Trots att äldreomsorgen får 11,1 miljoner kr mer i denna budget än i den förra så täcker det inte de ökande kostnaderna inom denna verksamhet. Därför behöver vi lägga ett av våra serviceboenden i malpåse. Det är ett mycket svårt men nödvändigt beslut som frigör cirka 7 miljoner kr att användas till samtliga kunder, både på särskilda boenden och inom hemtjänsten.

En budget som prioriterar välfärdsuppdraget!

Denna budget har ett tydligt fokus på välfärdsuppdraget och med kraftig prioritering på dem som behöver kommunen i olika skeenden i livet. Förutom äldreomsorgens ovan nämnda 11,1 miljoner kr görs satsningar inom barnomsorg och grundskola som, utöver dagens 376 miljoner kr, tilldelas ytterligare 19,1 miljoner kr. Verksamheten för personer med funktionshinder får en extra tilldelning på 6 procent eller 6,4 miljoner kr. Även individ och familjeomsorgen får stor ökning. Denna verksamhet tillförs ytterligare 8,4 procent eller 4,5 miljoner kr.

Hållbar ekonomi i en orolig tid.

För att långsiktigt hantera investeringar utan att utnyttja kommande generationers investeringsutrymme måste varje budget generera ett positivt resultat. 2018 var ett tufft år med många utmaningar som gjorde att resultatet inte genererade något investeringsutrymme. Till 2020 har vi därför budgeterat med ett högre resultat än tidigare.

Det högre budgeterade resultatet ger oss dessutom en stötdämpare om konjunkturen faller. Staten ser över utjämnningssystemen vilket kan påverka Sjöbo kommuns utgifter negativt. I skrivande stund diskuteras och debatteras även två stora globala frågor som kan få stor påverkan på världskonjunkturen beroende på hur de utvecklas och därmed på kommunens skatteintäkter. Dessa är ett eventuellt handelskrig mellan USA och Kina samt hur Brexitfrågan löses.

En budget med framtidstro!

För att kommunen ska fortsätta kunna utvecklas kommer vi att investera för framtiden. För handelsområdet på Sjöbo väst avsätter vi 5 miljoner kr för att få igång byggnationen och få till ett attraktivt område för kunder och företag. Vi investerar även i Brännerieområdet där medel för projektering avsätts 2020 men även för exploatering i planen för 2021.

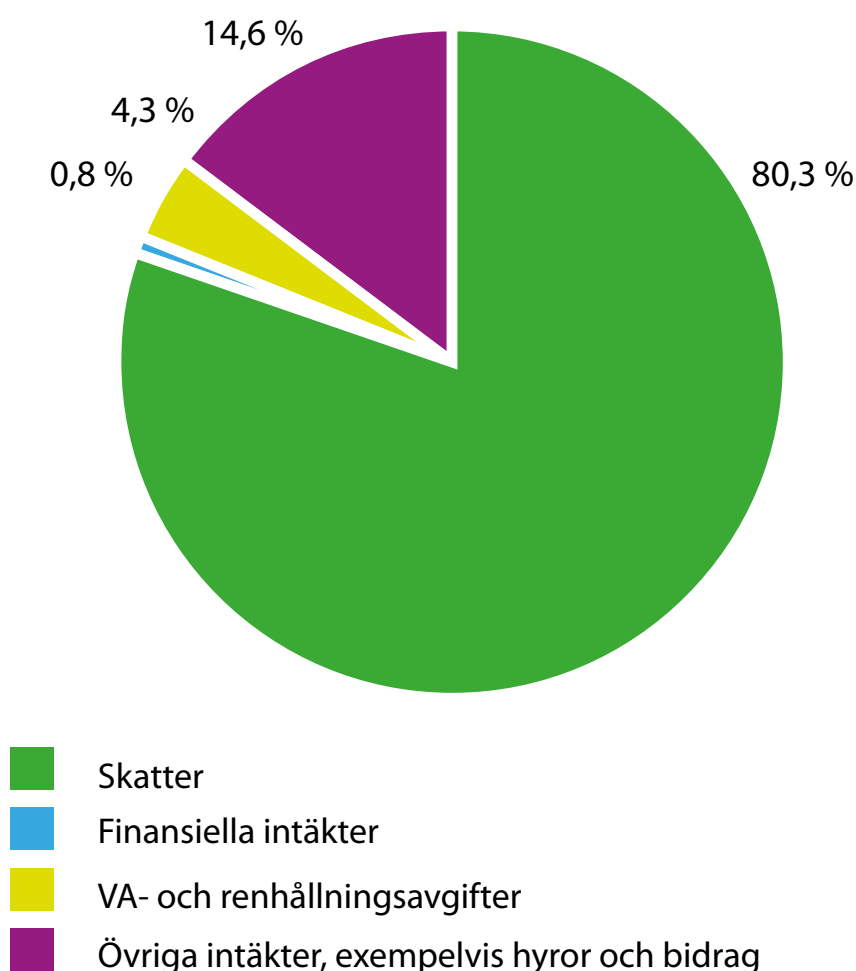
Magnus Weberg
Kommunstyrelsens ordförande

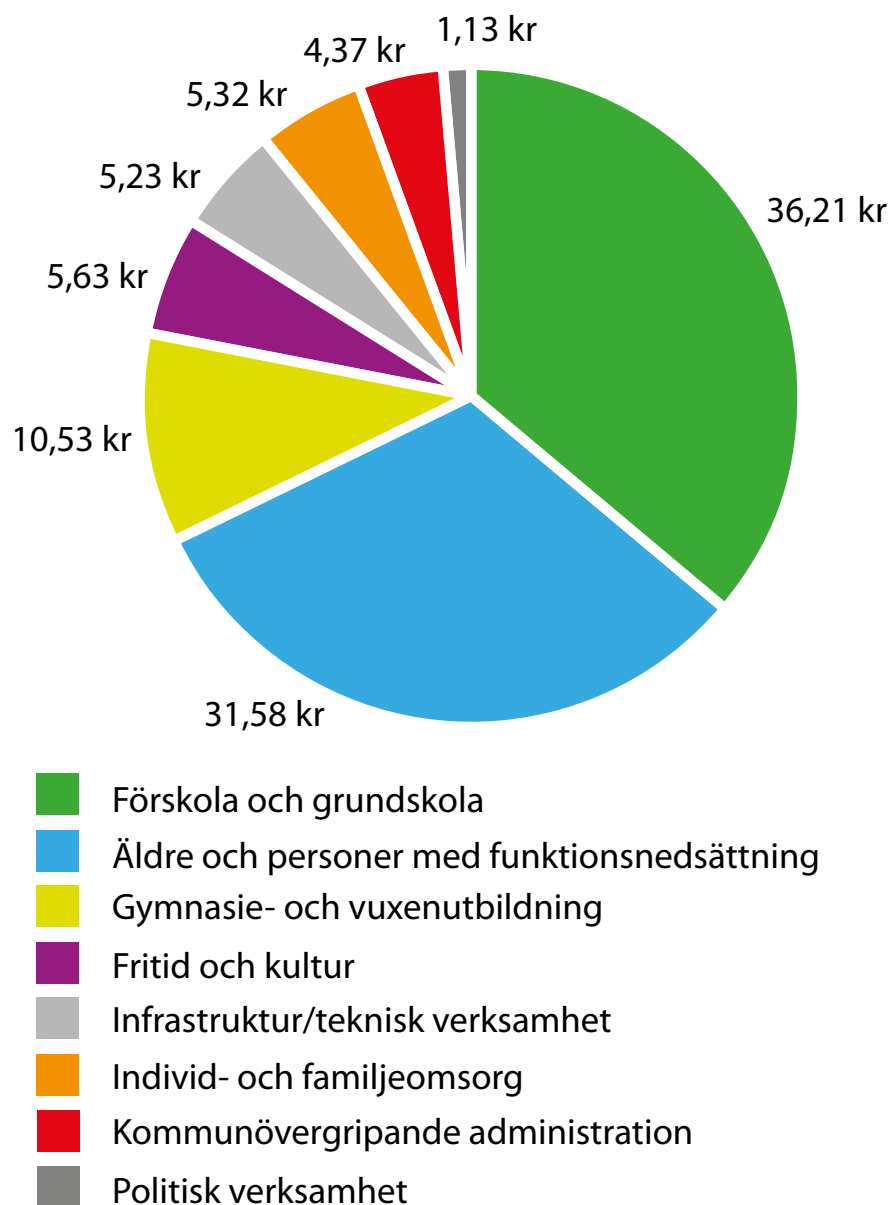
Hur planeras skattepengarna att användas?

Så här får kommunen sina pengar:

Kommunens verksamhet finansieras till största delen av kommunalskatt. För varje intjänad hundralapp betalar du som bor i Sjöbo kommun 20,92 kr i kommunalskatt.

Så här planeras 100 kr i skatt att användas under 2020:

Den största delen används till förskola och grundskola. Tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildning används nästan hälften av de hundra kronorna för dessa verksamheter. En annan stor verksamhet inom kommunen är omsorgen om äldre och funktionshindrade.

Sjöbo och dess omvärld

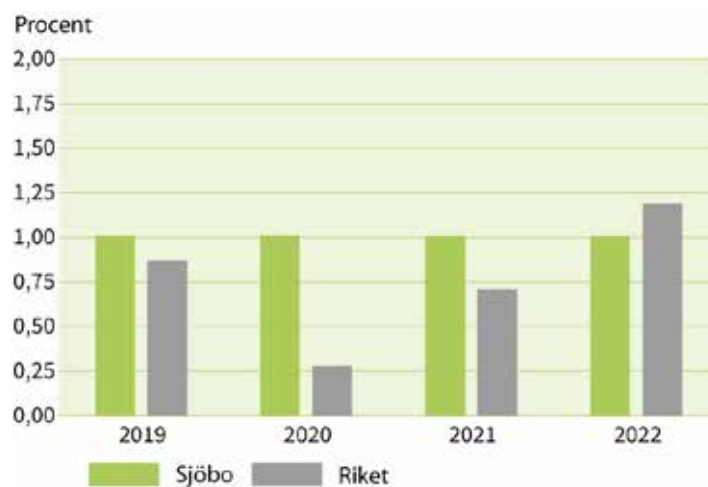

Befolkning

Efter att Sjöbo kommun under 2000-talet haft en positiv befolkningsökning, mattades ökningstakten av 2008 och 2010 minskade befolkningen. Därefter har den åter ökat.

Sjöbo kommun hade vid årsskiftet 19 153 invånare, en ökning med 82 personer. Under 2018 avtog befolkningsökningen, då den ökade med 0,4 procent, att jämföra med rekordåret 2017 då ökningen var 1,7 procent. Befolkningen har till och med juni 2019 ökat med 95 personer till totalt 19 248, en ökning jämfört med samma period 2018.

BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING¹

¹ Enligt befolkningsprognos upprättad 2019.

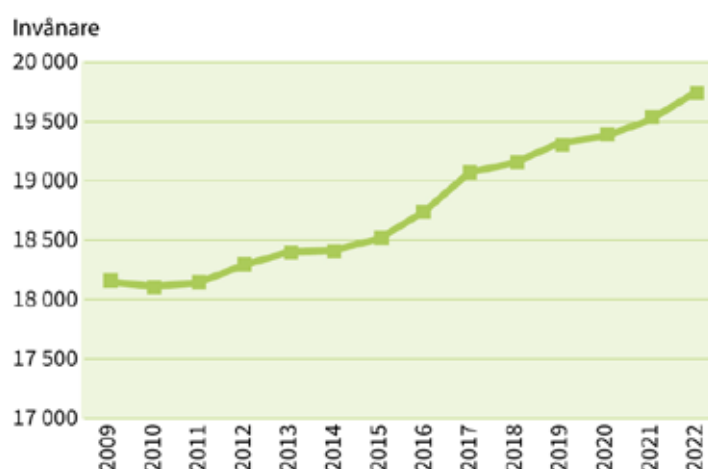
År 2018 uppgick Sveriges befolkning till drygt 10 miljoner. Befolkningsökningen har växlat ned jämfört med de senaste åren. De närmaste åren förväntas befolkningen i Sverige öka med cirka 1 procent per år, vilket motsvarar knappt 100 000 personer.

Minskad dödlighet och att fler invandrar än utvandrar leder till en äldre befolkning och fler utrikes födda.

Befolkningsökningen i Sjöbo beräknas vara något lägre än i riket, vilket framgår av ovanstående diagram. Utvecklingen följer den historiska trenden, med undantag för 2022, då befolkningen i Sjöbo ökar mer än i riket.

Befolkningen i Sjöbo förväntas årligen öka med 0,8 procent, en högre ökning än 2018. Ökningen förklaras av nybyggda flerfamiljshus och villor.

Befolkningsutveckling Sjöbo kommun 2008–2022²

Befolkningsprognosen innebär att Sjöbos befolkning 2024 överstiger 20 000 invånare. År 2019 ska Sjöbo enligt prognosen ha 19 320 invånare, vilket är 167 fler än vid årsskiftet. Befolkningsökningen beror på totalt 36 nya lägenheter i flerfamiljshus. Projektet *Förmågan* i Sjöbo svarar för 24 lägenheter. Även den stora försäljningen av tomter 2018 förväntas bidra till befolkningsökning 2019.

För perioden 2020–2022 prognostiseras en ökning av befolkningen med i genomsnitt 140 personer årligen. Med undantag för åldersgruppen 16–18 år (gymnasieungdomarna) förväntas samtliga åldersgrupper öka och barn i skolåldern och de som är 65 år och äldre svarar för två tredjedelar av ökningen. Befolkningen i Sjöbo förväntas uppgå till 19 375 personer vid slutet av 2020.

När man beräknar hur befolkningsförändringen påverkar den kommunala servicen och budgeten använder man förändringen som ett genomsnitt mellan två år för att fånga förändringen under ett år. Nedanstående diagram och analys är utformade i enlighet med den modellen.

² Befolkningsantalet i ovanstående diagram redovisas per den 31 december respektive år.

Befolkningsutveckling i åldersklasser 2020–2022

Befolkningen i åldersgrupperna som ingår i resursfördelningsmodellen väntas öka med 250 personer 2020–2022. Knappt 80 procent handlar om barn i åldern 1–15 år (cirka 200). Befolkningen över 65 år beräknas öka med 115 personer, medan antalet ungdomar i åldern 16–18 år förväntas minska.

Antalet barn i förskoleåldern förväntas öka med 16, merparten 2020. Antalet barn i grundskolan ökar med 180, med störst ökning 2022. De stora ökningarna av befolkningsgruppen 65–79 år avtar och istället är det 80–89 år som successivt ökar. Åldersgruppen 90 år och äldre ökar marginellt under perioden.

De demografiska förändringarna innebär att de behovskrävande åldersgrupperna växer väsentligt framöver. Ett ökat antal äldre och fler barn i både förskola och grundskola innebär att behoven beräknas motsvara 1 procents kostnadsökning årligen. För 2020 innebär det en utökning av budgeten för de berörda verksamheterna med cirka 10 mnkr.

Avmattning i konjunkturen

Efter tio år av återhämtning sedan finanskrisen 2008 närmar sig en inbromsning av konjunkturen. Den³ globala tillväxten tappar fart och förväntas vara den lägsta sedan 2009. Minskningen av de totala världshandelsvolymerna har de senaste sex månaderna historiskt endast överträffats av raset i samband med finanskrisen 2008. Därmed ser utsikterna för den internationella ekonomin svaga ut 2019, framförallt i de utvecklade ekonomierna. I de flesta länder märks ännu inte dämpningen i tillverkningsindustrin i utfall för sysselsättning och arbetslöshet.

Risikfaktorer som tidigare identifierats i form av ett handelskrig mellan USA och flera av USA utpekade länder kvarstår. Inte minst situationen mellan USA och Kina kan komma att påverka världshandeln negativt och därmed troligen tillväxten i världen.

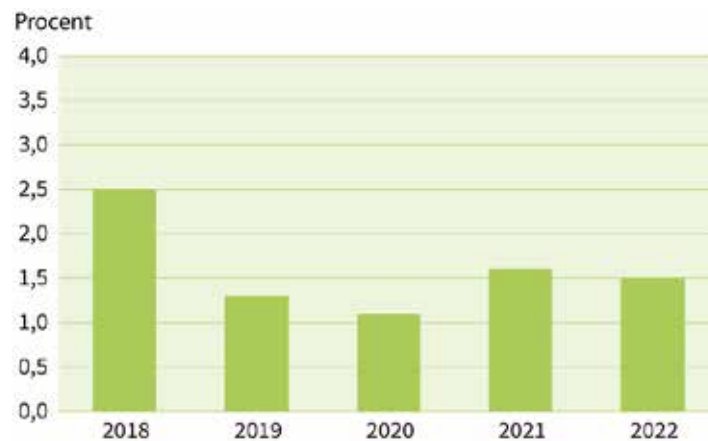
Storbritanniens utträde ur EU får konsekvenser för framförallt länder inom EU. Avmattningen i Tyskland är nu ett faktum.

³ Omvärldsuppgifter i förvaltningsberättelsen är hämtade ur Sveriges Kommuner och Landstings *Ekonomirapporten*, maj 2019.

I Europa är de svaga offentliga finanserna i flera länder ett allvarligt problem. En hög offentlig skuldsättning gäller för flera av eurozonens största ekonomier, såsom Spanien, Frankrike och Italien. De kan komma att tvingas till budgettätstramningar i ett läge då konjunkturen skulle må bra av expansiv finanspolitik.

Efter fem år av hög tillväxt förväntas den starka konjunkturen i Sverige mattas av, men läget bedöms alltjämt vara något starkare än normalt 2020. Den långa perioden av ökad sysselsättning ser ut att upphöra.

BNP procentuell förändring 2018–2022 (Kalenderkorrigerad)

År 2018 ökade BNP med 2,5 procent, en marginell förändring i förhållande till 2017. En stark internationell konjunktur och en försvagad krona påverkade exportsektorn positivt. Det starkt ökande byggandet bidrog. En svag inhemsk efterfrågan, sjunkande bostadsinvesteringar och en svag utveckling för övriga investeringar i näringslivet dämpar nu utvecklingen av BNP.

Den relativa arbetslösheten beräknas ligga kring 6,5 procent 2020 för att därefter öka något. Trots ett ansträngt arbetsmarknadsläge med svårigheter att rekrytera, antas löneutvecklingen fortsätta att vara dämpad. Inflationsutvecklingen förväntas ligga kring 2 procent. Riksbanken förväntas höja den svenska räntan i maklig takt de kommande åren.

Utvecklingen i kommunerna

Kommunerna befinner sig i början av en period med mycket stora krav på omställning. Skatteunderlagets utveckling blir betydligt svagare än de senaste åren. Tillsammans med stora behovsökningar väntas det leda till allt sämre resultat i kommunsektorn.

Sammantaget har kommunerna de senaste tio åren haft positiva resultat, som genomsnittligt motsvarat cirka 3 procent av skatter och generella statsbidrag.

Resultatet 2018 i kommunerna motsvarade 2,6 procent av skatteintäkterna. Det var en minskning jämfört med 2017, då det var 4 procent. Nästan 25 procent av kommunerna redovisade ett negativt resultat, vilket var en försämring i förhållande till 2017, då 7 procent redovisade underskott. Minskade verksamhetsintäkter gjorde att resultat blev lägre. En bidragande orsak var att statsbidragen relaterade till migration och asylmottagning minskade kraftigt.

År 2019 minskar medelskattesatsen med 4 öre och landar på 20:70 kronor.

Den kommunala konsumtionen fortsätter att växa relativt snabbt till följd av de ökande krav som den snabbt växande befolkningen ställer. Det är framförallt i de yngre och äldre åldrarna som befolkningen ökar. Dessa grupper föranleder de högsta kostnaderna i kommunen, eftersom barnomsorg, skola och äldreomsorg främst berör dem. Emellertid har kostnaderna även tidigare ökat mer än vad demografiska utvecklingen föranlett. Befolkningsökningen motsvaras inte av en lika stor tillväxt av skatteunderlaget. Fram till 2022 beräknas ett gap uppstå mellan intäkter och kostnader på cirka 20 miljarder, om verksamheten fortsätter utvecklas som hittills.

Den demografiska förändringen påverkar även investeringsbehovet, samtidigt som det finns behov av upprustning av befintliga byggnader och anläggningar. De planerade investeringarna ökar och det är förskolor, skolor, infrastruktur samt vatten och avlopp som planeras att byggas på bred front.

Kommunkoncernernas, det vill säga kommunerna inklusive de kommunala bolagen, sammantagna investeringar har ökat en längre tid, från 79 miljarder 2009 till 135 miljarder 2019. Det är en ökning med 71 procent jämfört med 2007. De kommunala bolagen står för en större del av kommunernas investeringar. Det har resulterat i att låneskulden stigit.

Kommunkoncernernas låneskuld ökar årligen och uppgick 2018 till 546 miljarder kronor, en ökning sedan 2012 med 32 procent.

Efter att skatteunderlaget i flera år ökat med 4,5 procent eller mer, bromsade det in 2018 och avtar ytterligare 2019. Därefter förväntas det öka i en något jämnare takt – dock på en lägre nivå – för att ta mer fart från 2022. Den huvudsakliga förklaringen är att antalet arbetade timmar upphör att öka när konjunkturtoppen passeras. Även höjda grundbidrag för personer som fyllt 65 år innebär att skatteunderlaget minskar. Det kompenseras av en höjning av anslaget för kommunalekonomisk utjämning.

Prisökningarna för kommunernas kostnader väntas tillta successivt under hela perioden och ta en växande andel av skatteunderlaget i anspråk.

Ett annat skäl till att kostnaderna ökar är bristen på arbetskraft. Som en följd av befolkningsökningen har behovet av lärare, socialsekreterare med flera ökat kraftigt. Kommunerna har nu problem med att rekrytera utbildad personal inom många områden och bristen på arbetskraft pressar upp kostnaderna.

Historiskt har det alltid genomförts effektiviseringar i kommunerna; samtidigt som verksamheten effektiviserats har den också byggts ut. Den ekonomiska obalansen beräknas kvarstå under lång tid framöver. Här krävs långsiktiga lösningar, vilka kan vara möjliga med stöd av digitalisering och ändrade arbetssätt.

Kommunerna står inför utmaningar både vad gäller verksamhet och ekonomi. Det ställer stora krav på intern styrning, ökat fokus på effektivisering och även på samverkan med exempelvis regionen och andra kommuner.

Arbete

Arbetsmarknaden har befunnit sig i balans. Antalet arbetade timmar har ökat snabbare än arbetskraftsutbudet, vilket innebar att arbetslösheten minskade till drygt 6 procent 2018. Den fortsatt höga efterfrågan medför att det blir allt svårare att rekrytera personal med rätt kompetens, framförallt i kommunsektorn.

Vikande sysselsättning inom bygg- och tillverkningsindustrin 2019 förväntas sätta stopp för den svenska sysselsättningsuppgången. Såväl antalet sysselsatta som antalet arbetade timmar förväntas börja minska 2019.

Löner och priser

En arbetslöshet ner mot 6,5 procent är lägre än när arbetsmarknaden är i balans. Normalt skulle det innebära högre löne- och prisökningar. Löneökningarna 2018 beräknas ha blivit något högre än 2017 och hamna på 2,5 procent (enligt konjunkturlönestatistiken). Det märke eller norm som industrins parter satt de senaste åren har legat på cirka 2,2 procent i avtalsmässiga löneökningar. Det är låga nivåer för att vara under en högkonjunktur. Timlönerna⁴ beräknas 2019 totalt öka med 2,7 procent och 2020 med 3,1 procent.

Låg inflation har gjort att reallönerna i genomsnitt ökat, trots de låga nominella löneökningarna.

Inflationen beräknad med KPIF⁵ har alltsedan början av 2014 varit långsamt stigande. Först från och med 2017 beräknas KPIF mer beständigt ligga kring 2 procent. Ökningen har mattats av och KPI⁶ beräknas under 2019 uppnå 1,8 procent.

Kostnaden för avtalspensioner har stadigt ökat i kommunerna. Det är framförallt kostnaderna för den förmånsbestämda pensionen för anställda med inkomster över taket i det allmänna pensionssystemet. Satsningen på till exempel karriärlärartjänster ökar kommunernas pensionskostnader.

⁴ Nationalräkenskaperna.

⁵ Konsumentprisindex med fast ränta.

⁶ Konsumentprisindex.

Styrprocess

Budgetprocess

Budgeten är kommunens verktyg för planering, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Kommunfullmäktige gör i budgeten en beställning av årets verksamhet och anger enligt vilka mål och inom vilka ekonomiska ramar den ska bedrivas.

Kommunfullmäktige antar årligen en treårsbudget, i enlighet med kommunallagen.

Budgetprocessen inleds i januari med en genomgång av omvärldsförändringar, förutsättningar och budskap. I mars överlämnar varje nämnd en budgetskrivelse. Av den ska framgå viktiga förändringar, hur verksamheten klarar uppdrag och mål, löne- och rekryteringsläge samt ekonomisk utveckling. Skrivelsen ska också innehålla kommentarer kring investeringsbehov.

Under februari till och med april uppdateras de ekonomiska förutsättningarna efter de nya skatte- och befolkningsprognoserna och andra förändringar som skett sedan föregående budget fastställdes.

I april görs en genomgång av omvärldsförändringar, förutsättningar och investeringsäskanden. Dessutom presenterar nämnderna budgetskrivelserna. Partierna börjar därefter utforma ett budgetförslag. Parallellt ses indikatorerna över och utvärderas och förslag utarbetas på vilka som ska tas bort och vilka som ska tillföras.

I maj presenterar de styrande sitt förslag till budget för representanter för nämnder, förvaltningar och fackliga organisationer.

När kommunstyrelsens arbetsutskott behandlat budgetförslaget tas det upp för facklig samverkan. De fackliga organisationerna får löpande information om förutsättningarna.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fattar beslut om budgeten i juni. Sedan ska respektive nämnd upprätta en internbudget, som beslutas av nämnden senast i december året innan budgetåret börjar.

Målstyrning

Enligt kommunallagen (KL) 5:1 ska kommunfullmäktige besluta om mål och riktlinjer för verksamheten och ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet (KL 11:1). Mål och riktlinjer är i huvudsak av övergripande karaktär. Sjöbos målmodell omfattar ekonomi, verksamhet och medarbetare.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2018 om Sjöbo kommuns vision 2034.

Visionens målbild tillsammans med dess tre fokusområden är de samhällsområden, där en positiv utveckling påverkar alla kommunens invånare och har stor betydelse för framtiden i Sjöbo. Fokusområdenas syfte är att bidra till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Varje fokusområde specificeras i ett övergripande mål och till varje sådant mål finns en text som anger fullmäktiges inriktning. För respektive övergripande mål finns indikatorer. En indikator är ett nyckeltal eller mått som belyser viktiga aspekter av verksamheten på ett överskådligt sätt och som det är viktigt att sträva efter. Samtliga verksamheter svarar för att vidta åtgärder för att nå de övergripande målen. Vilka verksamheter som ansvarar för att uppnå respektive indikator framgår av avsnittet Verksamheterna.

För indikatorerna anges ett ingångsvärde som kompletteras med utfallen föregående år och det aktuella året. Graden av måluppfyllelse mäts genom att trenden för varje indikator redovisas. Syftet med målstyrningen är att den ska leda till framsteg i riktning mot visionen.

Varje nämnd ska årligen upprätta en verksamhetsplan med den fastställda budgeten som underlag. Verksamhetsplanen är en beskrivning av den planerade verksamheten och används för att kontinuerligt utveckla och förbättra den. Planen beskriver vilka åtgärder som ska vidtas med utgångspunkt från de beslutade ekonomiska ramarna, för att verksamheten under året ska uppnå målen som fastställts av riksdag och kommunfullmäktige. Av planen ska framgå hur den kortsiktiga verksamhetsstyrningen anknyter till den långsiktiga visionen och strategin. Nämndens beslut om åtgärder som resurserna tillåter och som visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga visionen, de övergripande målen och indikatorerna redovisas också. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning

eller startar en försöksverksamhet. Verksamhetsplanen utgör nämndens uppdrag till förvaltningen och informerar kommunfullmäktige om hur den ska uppnå de mål nämnden ansvarar för. Kommunstyrelsen följer upp verksamhetsplanerna och kan vid behov begära kompletteringar. Genom att nämndens prioriteringar blir tydliga, fungerar de som stöd för medarbetarna i deras prioritering.

De åtgärder som krävs för att uppnå målen ska beskrivas så konkret som möjligt. Av beskrivningen ska det framgå vilka åtgärder som vidtas, vem som är ansvarig och hur tidplanen ser ut. Verksamhetsplanen beslutas av nämnden.

Därefter ska respektive enhet upprätta en lokal handlingsplan med utgångspunkt från nämndens verksamhetsplan. I handlingsplanen redovisas vilka aktiviteter enheten kommer att vidta för att uppfylla sina uppdrag.

Sista steget i målkedjan är medarbetarens individuella plan, som anger medarbetarens åtgärder för att bidra till att kommunens mål uppnås under året.

Modell för målstyrning

Hushållning och kvalitet

Sjöbo kommuns vision med fokusområden pekar ut en riktning och ger en bild av vad kommunfullmäktige vill uppnå. Visionen omsätts i övergripande mål och indikatorer. De ska skapa en grund för att nå visionen och en god ekonomisk hushållning ur både ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv. En uthållig ekonomi och En attraktiv arbetsgivare utgör grunden, och ska skapa förutsättningar, för att fokusområdena ska kunna uppnås. Fungerar inte dessa delar blir det svårt att nå de övriga målen.

Visionen och målstyrningen ska även bidra till AGENDA 2030 - Globala målen för hållbar utveckling. För varje indikator redovisas, med en symbol, vilket av Agenda 2030, 17 mål som indikatorn ska bidra till att uppnå.

Förutsättningar

1. En uthållig ekonomi

Hållbar ekonomisk utveckling är en av de grundläggande förutsättningarna för att välfärd ska kunna produceras med hög kvalitet. I en tid av utveckling och utmaningar behöver kommunen en aktiv, ansvarsfull ekonomisk politik och smarta, effektiva lösningar i alla verksamheter.

Det innebär att kostnaderna inte överförs på kommande generationer och inte överstiger intäkterna. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt. I en ansvarsfull ekonomi skapas utrymme för nödvändiga investeringar. Bra vatten samt väl fungerande avlopp och renhållning är förutsättningar för goda livsbetingelser. Investeringsnivån för den avgiftsfinansierade verksamheten beslutas efter bedömning av hur taxenivåerna påverkas.

INDIKATOR	Mål	Värde	Agenda 2030
1.1 Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning över en femårsperiod (%)	1	1,4	
1.2 Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning (%)	1	1,4	
1.3 Nettoinvesteringarna för den skattefinansierade verksamheten ska inte över en fyraårsperiod överstiga summan av avskrivningar och årets resultat (mnkr)	118,3	117,5	
1.4 Nämndernas avvikelse i förhållande till kommunbidraget	≥0	–	
1.5 Den samlade verksamhetens låneskuld som andel av de materiella anläggningstillgångarna (%)	70	58,4	

Källa

- 1.1 Sammanställs från de senaste tre årens årsredovisningar, resultaträkningar (balanskravsresultatet) för det aktuella budgetåret och föregående budgetår.
- 1.2 Resultaträkningen det aktuella budgetåret.
- 1.3 Sammanställs från de senaste två årens årsredovisningar samt aktuell budget och föregående budgetår. Hämtas från resultaträkningen, investeringsredovisningen och investeringsplanering.
- 1.4 Driftredovisningen i årsredovisningen.
- 1.5 Avser långfristiga skulder och kortfristiga delar av långfristiga skulder till kreditinstitut och hämtas från den sammanställda redovisningen i balansräkningen för det aktuella året. Avser anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Resultat

För att finansiera en verksamhet på sikt krävs normalt sett mer än ett nollresultat. I Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) skrift *Hushållning i lagens namn* listas flera skäl till att kommuner behöver positiva resultat för att nå god ekonomisk hushållning. Till skillnad från de flesta andra kommuner har Sjöbo kommun försäkrat pensionsåtagandet som upparbetats före 1998, vilket medför att Sjöbo, till skillnad från andra kommuner, inte behöver ha positiva resultat för att hantera nuvarande och kommande pensionskostnader.

Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar

För att täcka kostnader för förslitning av tillgångar görs avskrivningar. De görs på historiska anskaffningsvärden utan hänsyn till inflationsrelaterad värdeminskning. Samtidigt är ny utrustning ofta utvecklad och mer avancerad än den som ersätts, vilket vanligen innebär att den är dyrare.

Konjunkturen påverkar skatteunderlaget

Många har svårt att hinna parera kostnadsutvecklingen vid intäktssvängningar. Det är även svårt att förutse eller styra kostnadsutvecklingen för vissa verksamheter. Via

överskott erhålls en buffert som gör att kommunen bättre kan hantera osäkra prognoser utan att tvingas till kortsiktiga besparingsåtgärder. Ett alternativ är att arbeta med mer långsiktiga mål, där det är möjligt för resultatet att variera.

Resurser för utveckling

En allmän erfarenhet är att det finns ett samband mellan välskött ekonomi och bra verksamhet. För att genomföra offensiva satsningar och verksamhetsutveckling krävs en ekonomi som tillåter det. De som alltid lever på eller under marginalen hamnar lätt i ett läge med ett ständigt ekonomiskt slit. Sådant arbete tar ofta stor kraft från organisationen, som då inte kan fokusera på den mer strategiska och långsiktiga planeringen.

Genom att ta ställning till ambitionerna för ovanstående faktorer går det att räkna fram ungefär vilket överskott som krävs i resultaträkningen.

Eftersom pensionsåtagandet som upparbetats före 1998 försäkrats, bedöms Sjöbo behöva ett resultat på 1 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag för att uppnå god ekonomisk hushållning. Det positiva resultatet kan användas för att möta svängningar i skatteintäkter, övriga intäkter och kostnader. Storleken på det positiva resultatet påverkar också utrymmet för investeringar.

Investeringar

En tumregel för god ekonomisk hushållning är att investeringar i skattefinansierad verksamhet inte ska överstiga summan av resultatet plus avskrivningar. Det innebär att investeringar i skattefinansierad verksamhet inte bör lånefinansieras, eftersom räntekostnader för lån och avskrivningar minskar utrymmet för annan verksamhet. Investeringar är till sin natur långsiktiga och även investeringsverksamheten bör ses över en längre period, för att man ska kunna hantera fluktuationer mellan åren.

2. En attraktiv arbetsgivare

Sjöbo kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare för att i framtiden kunna behålla och rekrytera personal. Viljeinriktningen för att fortsätta utvecklas åt rätt håll finns i kommunens personalpolitiska program.

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde	Agenda 2030
2.1 Anställda upplever Sjöbo kommun som en bra arbetsgivare, andel (%)	Öka	81	
2.2 Sjukfrånvaron, andel (%)	Minska	6,1	

Källa

2.1 Medarbetarenkäten. Görs vartannat år, senast 2018.

2.2 Personalavdelningen ansvarar för att uppgiften gällande sjukfrånvaron finns att hämta i Hypergene.

3. Barn och unga känner sig hemma i Sjöbo

Fokusområde

Unga i Sjöbo har stort inflytande och deras upplevelser påverkar kommunens utveckling. Skolorna i Sjöbo är trygga och utvecklande lärmiljöer, som ger stabilt höga resultat. Goda samarbeten finns med arbetsliv och högskola.

Efter skoldagen väntar fritid som utmanar och utvecklar och en uppsjö av aktiviteter som de unga själva kan påverka utvecklingen av.

Övergripande mål

Alla barn och elever i Sjöbo är trygga och ges förutsättningar och utbildning för livet.

En utbildning av god kvalitet som ger alla kunskaper och förmågor bidrar till välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kraven för godkända kunskapsmål och nå gymnasieexamen.

I en trygg lärmiljö utvecklas kompetenser och goda relationer utifrån vars och ens förutsättningar.

Tillsammans med universitet och högskolor och i samverkan med näringslivet skapas förutsättningar för en kvalitativ utbildning, vilket bidrar till såväl elevernas som näringslivets behov.

En god fysisk och psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet och en grundläggande förutsättning för människans möjlighet att nå sin fulla potential. Idrott, fritid och kultur utgör starkt bidragande faktorer för folkhälsa och livskvalitet. För att nå så många som möjligt ska en bredd av aktiviteter erbjudas efter skoldagens slut.

Arbetslivets och samhällets krav på ökad och förändrad kompetens möts av goda möjligheter till omskolning.

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde	Agenda 2030
3.1 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	Öka	71	
3.2 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	Öka	75	
3.3 Betyg åk 6, andel som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen	Öka	72,7	
3.4 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Öka	84,7	

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde	Agenda 2030
3.5 Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	Öka	77,7	
3.6 Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Öka	68,6	
3.7 Elever på SFI som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)	Öka	24	
3.8 Invånare 15–20 år som varken arbetar eller studerar, antal	Minska	–	
3.9 Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal per invånare 3–20 år och 65 år-fördelade könsvis	Öka	–	

Källa

- 3.1 Kolada (N15454). Uppdateras en gång per år (november).
- 3.2 Kolada (N15452). Uppdateras en gång per år (november).
- 3.3 Skolverket, uppgiften i tabellen avser läsåret 2017/2018.
- 3.4 Kolada (N15428). Uppdateras en gång per år (september).
- 3.5 Kolada (N15533). Uppdateras en gång per år (januari året efter).
- 3.6 Kolada (N17461). Uppdateras en gång per år (december).
- 3.7 Kolada (N18409). Uppdateras en gång per år (juli året efter). Uppgiften i tabellen avser 2017.
- 3.8 Avser personer som varken studerar eller arbetar. Studie- och yrkesvägledarna sammanställer uppgiften årligen (per den 1 oktober).
- 3.9 Uppgiften hämtas i Fri (verksamhetssystemet för föreningsbidrag) av tekniska förvaltningen.

4. Naturen i Sjöbo förgyller livet

Fokusområde

Här i Sjöbo är naturen nära och kommunen är en plats för boende, rekreation och företagande. Kommun och invånare är skickliga på att skapa goda livsmiljöer och utveckla, ta tillvara och tillgängliggöra den varierande naturen.

Det gröna entreprenörskapet ger goda förutsättningar för hållbar utveckling och besöksnäringen växer och frodas.

Övergripande mål

Naturen och ett hållbart Sjöbo ger förutsättningar för bra livskvalitet och en jämlik och inkluderande kommun.

Det ska finnas möjligheter att efter varje individs behov leva ett gott liv, där alla känner sig trygga och nöjda. Servicen utvecklas så att det svarar mot Sjöbobornas behov och önskemål. Vi ställer upp för varandra och olikheter är en tillgång.

Alla ska ha möjlighet att påverka sitt liv och styra över sin vardag. Stöd inom socialtjänsten och vid funktionshinder utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Det är viktigt att tillvarata individens egna resurser. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att alla ska få bra livskvalitet.

Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där det kulturella utbudet, naturen och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Kommunen ska erbjuda fritid, kultur och idrott som är tillgänglig, jämlik och jämställd.

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde	Agenda 2030
4.1 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	Öka	32	
4.2 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	Öka	65	
4.3 Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, andel (%)	Öka	51	
4.4 Nöjd regionindex – tillgången till parker, grönområden och natur	Öka	8,0	
4.5 Nöjd medborgarindex – kultur	Öka	62	
4.6 Nöjd medborgarindex – idrotts- och motionsanläggningar	Öka	58	
4.7 Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal per invånare	Öka	4	
4.8 Abonnemang med vatten från skyddad vattentäkt, andel (%)	Öka	76	

Källa

- 4.1 Kolada (U21420). Uppdateras en gång per år (februari året efter).
- 4.2 Kolada (U28532). Uppdateras en gång per år (december).
- 4.3 Kolada (U07414). Uppdateras en gång per år och avser ett år tidigare (september). Uppgiften i tabellen avser 2017.
- 4.4 SCB:s medborgarundersökning. Uppdateras en gång per år (våren).
- 4.5 SCB:s medborgarundersökning. Uppdateras en gång per år (våren).
- 4.6 SCB:s medborgarundersökning. Uppdateras en gång per år (våren).
- 4.7 Kolada (N09807). Uppdateras en gång per år och avser året innan (maj).
- 4.8 Tekniska förvaltningen.

5. Hela Sjöbo lever

Fokusområde

Alla delar av Sjöbo känns nära och har bra tillgång till service och kultur. Vi vågar prova nya lösningar för att möta utmaningar. I Sjöbo bor du bekvämt och reser miljösamt. Som företagare kan du arbeta globalt och ändå ha naturen runt hörnet.

Övergripande mål

Sjöbo erbjuder attraktivt boende där alla upplever trygghet, frihet, samhörighet och tillgänglighet.

Genom hållbar och konkurrenskraftig tillväxt, där man inte är rädd för att pröva nya lösningar, planerar och bygger kommunen för framtiden tillsammans med invånare och företag och tillvaratar tätorternas utbud och närhet till naturen. Genomtänkt planering bidrar till ökad trygghet och tillgång till naturliga mötesplatser. När kommunen planerar och bygger är det hållbarhet som gäller såväl socialt, miljömässigt som ekonomiskt. Ekosystem och miljö utgör grund för hållbar utveckling och god livsmiljö. En god och grön livsmiljö förutsätter god hushållning med mark och vatten.

Klimatsmart resande erbjuds i hela kommunen och gör det möjligt att nå bostäder, arbete och aktiviteter. Sjöbo är en uppkopplad kommun med god infrastruktur – vi bor lokalt och verkar globalt. Samtidigt skapar digitaliseringen möjligheter till nya lösningar, så att kommunal service och utbud når fler delar av kommunen. Genom bra samhällsservice främjas näringslivsarbetet i kommunen.

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde	Agenda 2030
5.1 Handläggningstid bygglov, veckor (mediantid)	Minska	–	
5.2 Insamlat hushållsavfall totalt, kg per person	Minska	629	
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	15,2	
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81	
5.5 Känsla av otrygghet	Minska	1,8	
5.6 Regelbunden behandling med sömn-/lugnande medel kommun, antal personer/1 000 inv. (%)	Minska	35,5	

Källa

- 5.1 Bygglovsenheten, uppgifterna hämtas från Castor. Handläggningstiden beräknas från att ärendet är komplett till att beslut fattas.
- 5.2 Kolada (U07801). Uppdateras en gång per år och avser ett år tidigare (september). Uppgiften i tabellen avser 2017.
- 5.3 Kolada (U00437). Uppdateras en gång per år och avser ett år tidigare (april).
- 5.4 Kolada (U00486). Uppdateras en gång per år (november).
- 5.5 Polisens trygghetsmätning. Uppdateras årligen.
- 5.6 Kolada U01416. Uppdateras årligen och avser ett år tidigare (april).

Ekonomi

Finansiell analys av åren 2020–2022

2019 års budget som fastställdes i december 2018 utgör underlag för 2020 års budget. Därefter har fullmäktige utökat kommunbidraget till förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamheten med 2,0 mnkr. Utökningen finansierades genom att budgeten för generella statsbidrag ökades.

Vid bedömning av utvecklingen under 2020 används budget 2019 som underlag för de angivna värdena om inget annat anges. I balansräkningen för 2020 har ingående värden justerats till det senaste helårsutfallet (2018) och för tilläggsbudgeteringar avseende investeringar 2019.

Kompensation för pris- och löneökningar

Budgetåret 2020 har verksamheterna kompenserats för pris- och löneökningar utifrån varje verksamhets förutsättningar. Kompensationen inkluderar löneökningar, kostnader för entreprenader, hyror samt övriga kostnader. Även intäkterna har vid beräkningen av pris- och lönekomensation bedömts öka. Dessutom har kompensation lämnats för den helårseffekt som erhålls 2020, eftersom lönerna 2019 höjdes från och med den 1 april 2018.

För strategiska lönesatsningar 2020 finns dessutom en central lönepott på 1,1 mnkr (från och med april). Den centrala potten inkluderar eventuell ersättning till enskilda verksamheter inom förskola och grundskola.

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) som finansierar arbetsgivaravgifter, försäkringar, pensioner med mera, ökar från 39,17 procent till 40,15 procent i budget 2020. Nämnderna har kompenserats för ökningen av PO-pålägget.

Sammantaget har pris- och lönekomensationen för 2020 beräknats till 29,1 mnkr. Av dessa har 28,0 mnkr fördelats till verksamheterna. Centralt återfinns 1,1 mnkr avseende strukturanlag som fördelas i samband med 2020 års lönerevision. Till det kommer strukturanlag för 2019 års lönerevision som beräknas till 2,7 mnkr (helår).

Vid beräkning av kommunbidragen har hänsyn tagits till förändring av kapitaltjänstkostnaderna, till följd av ändrade avskrivningar och intern ränta, med undantag för verksamheter som erhåller budget baserad på invånarantal samt teknisk avgiftsfinansierad verksamhet. För alla verksamheter utom teknisk skattefinansierad verksamhet har kapitalkostnader beräknats utifrån att investeringar i genomsnitt aktiveras den 31 juli. För teknisk skattefinansierad verksamhet har kapitalkostnader beräknats utifrån att de aktiveras den 31 december. Internräntan 2020 är oförändrat 1,5 procent. Internräntan beräknas även på investeringsinkomster i form av anslutningsavgifter.

Resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodell tillämpas för äldreomsorgsverksamheten, förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamheten samt gymnasieverksamheten. Resursfördelningen till dessa verksamheter baseras på befolkningsprognosen för olika åldersklasser.

För teknisk verksamhet finns en resursfördelningsmodell som baseras på förändring av antalet kvadratmeter gata och cykelled som tekniska nämnden ansvarar för.

Utifrån en prognostiserad befolkningsförändring utökas kommunbidraget för förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamheten med 7,0 mnkr. Då efterfrågan på förskola för åldersklassen 1–5 år har ökat från 91,9 procent till 92,6 procent ökar ersättningsnivåerna i resursfördelningsmodellen, vilket ökar kommunbidraget med ytterligare 0,9 mnkr.

Inom äldreomsorgen utökas kommunbidraget med 1,1 mnkr utifrån befolkningsförändringar.

Inom gymnasieverksamheten minskar kommunbidraget med 0,8 mnkr eftersom antalet invånare i åldern 16–18 år minskar. För 2019 har det antagits att det finns 30 elever fler än befolkningen i åldern 16–18 år. Då skillnaden mellan antalet elever och antalet ungdomar i åldern 16–18 år minskat under flera år justeras resurstilldelningen med 5 elever till 25 elever. Justeringen innebär att kommunbidraget minskas med ytterligare 0,8 mnkr.

Förändringen av antalet kvadratmeter gator och gång- och cykelleder är liten, vilket innebär att resurserna för detta inte förändras 2020. Detaljerad sammanställning av resursfördelningsmodellen återfinns på sidan 67.

De delar av resursfördelningsmodellen som baseras på invånarantal i olika åldersgrupper innefattar alla kostnader, det vill säga även lokal- och kapitalkostnader. Någon särskild komensation för dessa typer av kostnader tillkommer inte. Ökning eller minskning av kostnaderna medför inte justering av resursfördelningen. Undantaget är delmodellen för teknisk verksamhet, som inte inkluderar kapitalkostnader.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Det finns tre delar i lagstiftningen kring kommunens ekonomi. Dels ställs krav på mål för god ekonomisk hushållning, vilket redovisas i ett separat avsnitt. Dels finns det lagstiftning kring balanskrav som ställer krav på att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Detta ska då tydligt specificeras i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.

Kommunen budgeterar 2020 med ett resultat om 15,0 mnkr, vilket innebär att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Balanskravsutredning

(mnkr)	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020
Årets resultat	- 2,7	10,6	15,0
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 0,7	-	-
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper	+1,7	-	-
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	- 1,7	10,6	15,0
Reservering till resultatutjämningsreserv	-	-	-
Disponering från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Balanskravsresultat	- 1,7	10,6	15,0

Den tredje delen i lagstiftningen kring kommunens ekonomi är möjligheten att ha en resultatutjämningsreserv vilken möjliggör att på ett genomtänkt sätt reservera en del av överskottet i goda tider för att kunna täcka upp om och när skatteintäkterna minskar i en lågkonjunktur. Med lagstiftningen som grund har kommunen riktlinjer för resultatutjämningsreserv vilka både begränsar hur stort årligt belopp som reservationen får omfatta och hur stor den totala resultatutjämningsreserven får vara. Resultatutjämningsreserven är 77,4 mnkr och reglerna begränsar storleken till 9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den förväntade utvecklingen av rikets skatteunderlag gör att det bedöms vara möjligt att använda resultatutjämningsreserven 2020–2022 enligt nuvarande regelverk. Detta kräver dock att kommunen budgeterar med ett negativt resultat, vilket inte görs. En svårighet med att använda resultatutjämningsreserven är att det endast är en kortsiktig åtgärd som inte löser långsiktiga obalanser.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

(mnkr)	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020
Ingående värde	77,4	77,4	77,4
Årets reservering till RUR	–	–	–
Disponering av RUR	–	–	–
Utgående värde	77,4	77,4	77,4
Utgående värde som andel av skatteintäkter och kommunal utjämning (%)	7,7	7,3	7,0

Resultat och kapacitet

Skatte- och nettokostnadsutveckling

(%)	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteintäkter inklusive utjämning	4,0	4,7	4,4	2,5	3,0
Nettokostnader	7,7	2,6	4,0	3,9	3,6

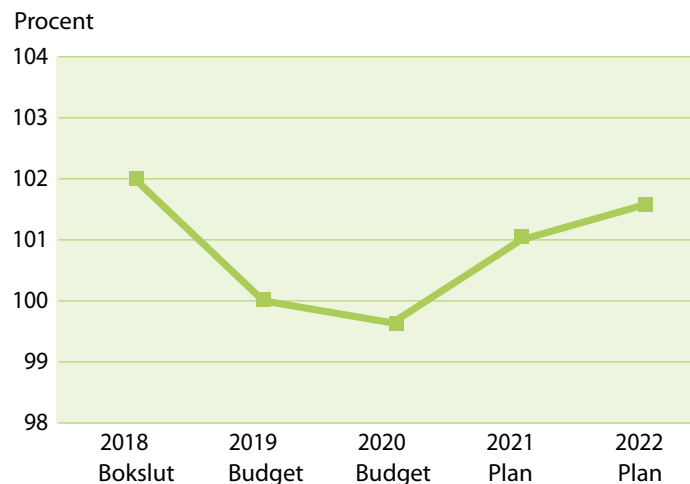
Både 2016 och 2017 var resultaten kring 23 mnkr, det vill säga väsentligt bättre än resultatet 2018 på –2,7 mnkr. Budgeten 2019 innebär ett resultat i nivå med den ekonomiska målsättningen om ett resultat om lägst 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att jämfört med bokslut 2017 ökar nettokostnaderna 2019 betydligt långsammare än skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning.

År 2020 ökar resultatnivån (+15,0 mnkr) för att både öka marginalerna i kommunens ekonomi och för att kunna finansiera investeringar. Både 2021 och 2022 klaras inte målsättningen om att resultatet minst ska vara 1,0 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag.

I planerna 2021–2022 ökar nettokostnaderna snabbt, framförallt beroende på volymökningar i verksamheterna. Motsvarande ökning finns inte i skatteintäkterna och generella statsbidrag, framförallt år 2021.

Det går även att beskriva utvecklingen genom att ställa nettokostnaderna i relation till skatteintäkter inklusive utjämning. Det är tydligt att nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och utjämning blir högre 2021. Det krävs effektiviseringar för att utvecklingen ska brytas.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämning

En nivå över 100 procent innebär att verksamheten behöver finansieras med överskott i finansnettot. År 2019 finns ett positivt resultat om 10,6 mnkr, trots att nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och utjämningen uppgår till 100 procent. Det är ett positivt finansnetto om 10,4 mnkr som bidrar till det resultatet. Det förbättrade budgeterade resultatet om 15,0 mnkr medför att nettokostnaderna understiger 100 procent 2020. Planen för 2021 innebär ett negativt resultat om -0,8 mnkr.

Avskrivningar

Avskrivningar (mnkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Skattefinansierat	15,0	21,4	20,0	20,4	21,0
Avgiftsfinansierat	8,3	10,2	11,0	11,5	12,0

Trenden har varit att investeringarna överstiger avskrivningarna, vilket bidrar till att avskrivningarna ökar år för år. Dock bidrar låga investeringar 2018 och 2020 till att avskrivningarna inte ökar 2020. Det är skattefinansierade investeringar som minskar mellan 2019 och 2020. En stor del av minskning 2020 inom skattefinansierad verksamhet består av låga investeringar 2018 samt att verksamheten på grund av att investeringsutrymmet 2019 är starkt begränsat inte kunnat överföra ej nyttjade investeringsmedel från 2018 till 2019.

Det finns ökning av avskrivningar inom den avgiftsfinansierade verksamheten. En hög investeringsnivå (64,6 mnkr exklusive anslutningsavgifter) under 2019 gör att avgiftsfinansierad verksamhet i form av VA-verksamhet har högre avskrivningskostnader 2020. Till det kommer nyinvesteringar 2020, vilket framförallt påverkar 2021. En del av investeringarna avser anslutningar till kommunalt VA. Dessa finansieras delvis av anslutningsavgifter.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna är beräknade i enlighet med Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) skatteunderlagsprognos från augusti 2019.

Inkomstutjämnningen och skatteintäkter påverkas av invånarantalet den 1 november året innan. För 2020–2022 används befolkningsprognosens antal invånare som underlag för beräkningen. Generella statsbidrag och utjämnning för 2020 baseras på invånarantalet den 1 januari 2019.

Skatteunderlag	2018	2019	2020	2021	2022
Årlig förändring i %	3,7	3,1	3,1	3,0	3,7

Prognosen för taxeringsutfallet för 2020 visar på en tillväxt av det kommunala skatteunderlaget med 3,1 procent, vilket är sämre än genomsnittet för de tio senaste åren som ligger på 4,1 procent (2011–2020). Skatteunderlaget beräknas öka med 3,0–3,7 procent per år under perioden 2021–2022, vilket även det är under genomsnittet för de senaste tio åren.

Kommunalekonomisk utjämnning

Beräkningarna av både inkomst- och kostnadsutjämnningen bygger på SKL:s prognos för bidragsåret 2020 med undantag för delmodellen för befolkningsförändringar i kostnadsutjämnningen. Osäkerhet om utfallet gör att SKL budgeterat avgiften (Sjöbo är inte aktuellt för att erhålla ersättningen i delmodellen) till 0 kr. Bedömningen är att avgiften kan bli ungefär 120 kr per invånare och därför har kommunalekonomisk utjämnning (regleringsavgiften) justerats med 2,3 mnkr.

Den SKL-prognos som används utgår från den senaste föreslagna värändringsbudgeten.

År 2018 erhöles 225 mnkr i inkomstutjämnning och för 2019 ökade bidraget med 9 mnkr till knappt 234 mnkr. Prognosen för 2020 är att inkomstutjämnningen ökar med ytterligare 11,2 mnkr. Prognosen för 2020 bygger på att medelskatekraften i Sjöbo är 87,4 procent av rikets, något lägre än medelskatekraften som antogs i budget 2019.

Under många år har skattekraftsunderlaget ökat snabbare i Sjöbo än i riket i genomsnitt. Utvecklingen bröts inkomståret 2016. Prognosen är att med undantag för 2021-2022 kommer skattekraftsunderlaget att öka långsammare i Sjöbo än i riket i genomsnitt. Det innebär att ökningstakten i inkomstutjämnningen blir högre och kommunen istället får lägre ökningstakt avseende skatteintäkter. År 2021 prognostiseras inkomstutjämnningen öka med 1,4 mnkr. Ökningen beräknas bli drygt 8 mnkr 2022.

Avgiften för kostnadsutjämnningen beräknas för 2020 minska med 7,6 mnkr i förhållande till 2019. Det motsvarar en minskning av avgiften med 408 kr per invånare. Det är delmodellerna gymnasieskola och barnomsorg som framförallt gör att avgiften minskar. Både antalet 1–5-åringar och 16–18-åringar ökar snabbare än genomsnittet i riket. Trots stor ökning av antalet 7–15-åringar är förändringen inom delmodellen grundskola negativ då ökningen är större i riket.

Inom åldersgrupperna över 65 år är det endast mindre förändringar. Sammantaget innebär det att Sjöbos avgift i kostnadsutjämnning minskar väsentligt. Utjämnningssystemet är relativt i förhållande till andra kommuner. Systemet bygger bland annat på antalet invånare i olika åldrar, dels för kommunen, dels för riket som helhet. Ökar eller minskar kommunen procentuellt mer än riket som helhet, så påverkas utjämnningen.

Regleringsbidraget påverkas av statens anslag för kommunalekonomisk utjämning. Regleringen mellan stat och kommuner, för bland annat ändringar i skatteregler, brukar gå via regleringsbidraget eller regleringsavgiften. Regeringens satsning om 10 mdkr (välfärdsmiljarderna) till kommuner och landsting inkluderas i generella statsbidrag. Den del av statsbidraget som baseras på antal asylsökande och nyanlända uppgår 2020 till 3,0 mnkr men minskar till 0 mnkr 2021.

Den andra delen av satsningen baseras på invånarantal och ingår i regleringsposten. Efter hand som den andel av statsbidraget som baseras på antalet mottagna flyktingar och nyanlända minskar kommer andelen som baseras på befolkning att öka. År 2020 beräknas den invånarbaserade delen av satsningen bli 9,2 mnkr. År 2021 när satsningen helt baseras på invånarantalet, beräknas statsbidraget bli 13,2 mnkr. Även regeringens satsning om ökade resurser till välfärden med 3,5 mdkr 2019 och 7 mdkr 2020 ingår i statsbidraget.

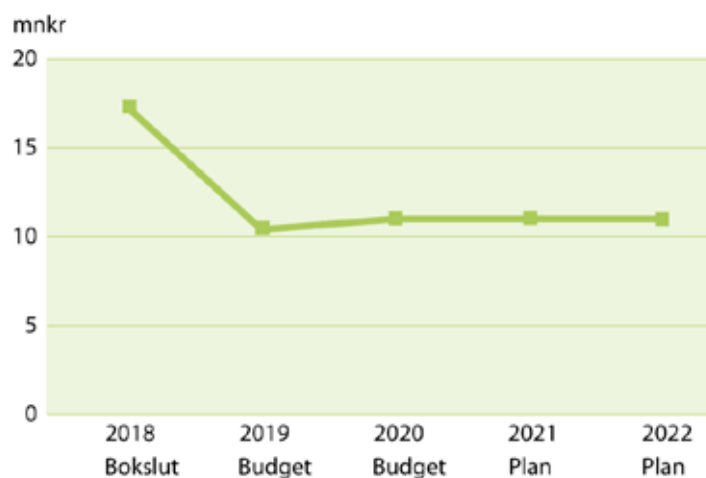
Regleringsposten förbättras från +702 kr per invånare till +1 105 kr per invånare. Bidraget blir ännu högre 2021 när bland annat regeringens satsning om ökade resurser slår igenom fullt ut samt när den delen av välfärdsmiljarderna som beror på befolkningsstorlek ökar.

År 2020 beräknas regleringsbidraget totalt till 21,4 mnkr, vilket är 15 mnkr bättre än budget 2019.

Utjämningsavgiften för LSS var betydligt högre 2019 jämfört med 2018. Minskningen fortsätter dock inte 2020. Avgiften för 2020 är 6,3 mnkr, vilket är en ökning med 0,8 mnkr jämfört med året innan. Ökningen är till stor del en följd av att antalet beslut förändrats mer i riket än i Sjöbo samt att 2018 ökade personalkostnaderna i Sjöbos verksamhet mindre än riksgenomsnittet, vilket påverkar utjämningen. Utjämningen för 2020 baseras på antalsuppgifter den 1 oktober 2018.

Sjöbo kommuns intäkter av fastighetsavgiften beräknas öka med 0,8 mnkr 2020 och uppgår till 42,8 mnkr. År 2020 ska en taxering av småhus på lantbruk göras, vilket endast i liten omfattning påverkat prognosen.

Finansnetto

Från och med 2014 har kommunen inga långfristiga skulder till kreditinstitut (eventuell leasing inte inräknat). Någon upplåning är inte heller inplanerad 2020–2022. Därför är de finansiella kostnaderna låga och består till stor del av ränta på pensionsskuld och bankkostnader. År 2018 var finansnettot +17,3 mnkr. En stor del av förklaringen till det stora överskottet var att kommunen tog ut 6,4 mnkr från KPA Pensions överskottsfond.

De stora investeringsvolymerna 2019 finansieras via minskad likviditet, vilket påverkar räntetäkterna. Det låga ränteläget medför också små möjligheter för kommunen att erhålla avkastning på likviditeten.

Finansnettot beräknas vara 11,0 mnkr år 2020, vilket är en förbättring med 0,6 mnkr. En stor del av det positiva finansnettot kommer av att utdelningen från bolagen beräknas till 6,0 mnkr, fördelat med hälften på AB Sjöbohem och hälften på Sjöbo Elnät AB.

Driftkostnadsandel

Driftkostnadsandel innebär att de olika kostnaderna och intäkterna i kommunen ställs i relation till skatteintäkterna, inklusive kommunalekonomisk utjämning. Andelen anges i procent. Negativa tecken innebär att kommunens intäkter är större än kostnaderna.

Driftkostnadsandel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter och kostnader	99,8	97,0	96,8	98,2	98,8
Avskrivningar	2,3	3,0	2,8	2,8	2,8
Driftkostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	102,1	100,0	99,6	101,0	101,6
Finansnetto	- 1,7	- 1,0	- 1,0	- 1,0	- 0,9
Driftkostnadsandel efter finansnetto	100,4	99,0	98,6	100,0	100,7
Jämförelsestörande poster	- 0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Driftkostnadsandel	100,3	99,0	98,6	100,0	100,7

En grund i god ekonomisk hushållning är att intäkterna överstiger kostnaderna och att det även finns marginaler så att investeringar kan finansieras, anläggningstillgångar kan värdesäkras och att samtliga pensionsåtaganden beaktas. En driftkostnadsandel som understiger 100 procent innebär att årets resultat är positivt.

År 2018 hade kommunen underskott, bland annat som en följd av underskott inom nämnderna. Budgeten för 2019 innebär ett högre resultat som dock ligger i nivå med den finansiella målsättningen. År 2020 ökar det budgeterade resultatet till 15,0 mnkr vilket gör att driftkostnadsandel sjunker till 98,6 procent.

Jämfört med 2019 är det både verksamhetens intäkter och kostnader samt avskrivningarnas andel som beräknas minska 2020.

Trenden med att avskrivningarna ökar bryts under perioden. Det beror till största delen på att investeringsnivån går ner 2020 på grund av begränsat investeringsutrymme samt att inte alla önskade överföringar mellan 2018 och 2019 har godkänts av kommunfullmäktige. Det gör att avskrivningarna minskar mellan 2019 och 2020. Planen för 2021 och 2022 är att avskrivningarna ökar i måttlig takt.

År 2020 ligger driftkostnadsandelen före finansnetto på 99,6 procent, vilket innebär att en stor del marginaler som kommunen behöver skapas via överskott inom finansnettot. Överskottet i finansnettot består både av utdelningar från de kommunägda företagen och av borgensavgifter när de kommunägda företagen lånar externt.

För 2020 ökar skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning kommunens intäkter med 46,5 mnkr, med oförändrad skattesats.

Pris- och lönekompensation

Inkomsterna används bland annat till pris- och lönekompensation till verksamheterna på totalt 28,0 mnkr, vilket inkluderar förändrade kapitalkostnader och upplösning av investeringsbidrag. Till det kommer att 1,1 mnkr återfinns i en central lönepott som även inkluderar eventuell ersättning till enskilda skolor och förskolor i det fall fördelningen medför ökad skol- och förskolepeng.

Resursfördelningsmodellen

För de verksamheter som ingår i resursfördelningsmodellen utökas kommunbidraget med 7,4 mnkr (se sidan 67). Av dessa beror 7,3 mnkr på ökad befolkning i aktuella åldersklasser. Resursfördelningsmodellen inkluderar även en ökning med 0,9 mnkr då efterfrågan på plats inom förskolan minskat. Till det kommer en minskning av kommunbidraget för gymnasiet med 0,8 mnkr beroende på minskad skillnad i elevantalet och antalet ungdomar 16–18 år.

Valnämnden

Då det inte planeras för val 2020 minskas kommunbidraget för politisk verksamhet med 0,5 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

En satsning på individ- och familjeomsorgen medför ett utökat kommunbidrag för verksamheten med 2,5 mnkr.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Inom verksamhet för personer med funktionsnedsättning medför en ny gruppbostad på sammanlagt 12 platser att två andra äldre gruppbostäder på sammanlagt 9 bostäder kan stänga, samtidigt som antalet platser totalt ökar med 3 stycken. Verksamheten kompenseras med 3,1 mnkr 2019 avseende det nya boendet som medför ökade kostnader för bland annat personal och hyror. De ökade kostnaderna 2019 avsåg inte ett helt år, därför kompenseras verksamheten med ytterligare 1,0 mnkr avseende det nya boendet. Till det kommer att verksamhetens kommunbidrag utökas med ytterligare 2,5 mnkr för att stärka kvaliteten.

Äldreomsorg

Utöver tilldelningen enligt resursfördelningsmodellen utökas kommunbidraget för äldreomsorgen med 4,0 mnkr då riktat statsbidrag till verksamheten motsvarande 4 mnkr upphör.

Förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamhet

År 2019 erhöll förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamheten ett tilläggsanslag om 2,0 mnkr för att öka personaltäckningen inom förskola och grundskola. Utökningen kvarstår 2020.

Personalomkostnadspålägg

Ökat personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) medför att kostnader för under året inarbetade pensioner bedöms kunna täckas fullt ut med PO-pålägget.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna för pensionsåtagandet som upparbetats till och med 1998 beräknas år 2019 öka med 1,1 mnkr. Den årliga indexuppräknings beräknas inte kunna finansieras via överskott från försäkringsbolagets placeringar.

Anslag till kommunstyrelsens förfogande

Anslag till kommunstyrelsens förfogande har minskats med 4,6 mnkr till 2,4 mnkr.

I planen för de kommande åren förväntas nettokostnaderna öka beroende på pris- och löneökningar. I planen har prognostiserad befolkningsutveckling beaktats för de verksamheter som ingår i resursfördelningsmodellen. Även ökade driftkostnader, orsakade av planerade investeringar i form av avskrivningar, är beaktade.

Ökade kostnader, för bland annat ökat antal barn och äldre, medför att resultatet för 2022 blir lägre än 2020 och 2021.

Investeringsvolym

Kommunen har en lägre investeringsnivå 2020 än flera tidigare år. Det beror till stor del på att det låga resultatet 2018 medfört att för skattefinansierade investeringar är investeringsutrymmet starkt begränsat. Även VA-investeringarna 2020 utgår från ett långsiktigt hållbart investeringsutrymme som bidrar till lägre ökningstakt avseende VA-taxorna. Sammantaget innebär det att investeringsnivån går ner, framförallt jämfört med 2019.

Den stora skillnaden inom avgiftsfinansierad verksamhet mellan åren 2018 och 2019 beror till stor del på utbyggnaden av kommunalt VA i Svansjö sommarby, där en stor del av utgifterna kom 2017 och tidigare men anslutningsavgifterna erhålls 2018. Det gör att nettoinvesteringarna är låga 2018.

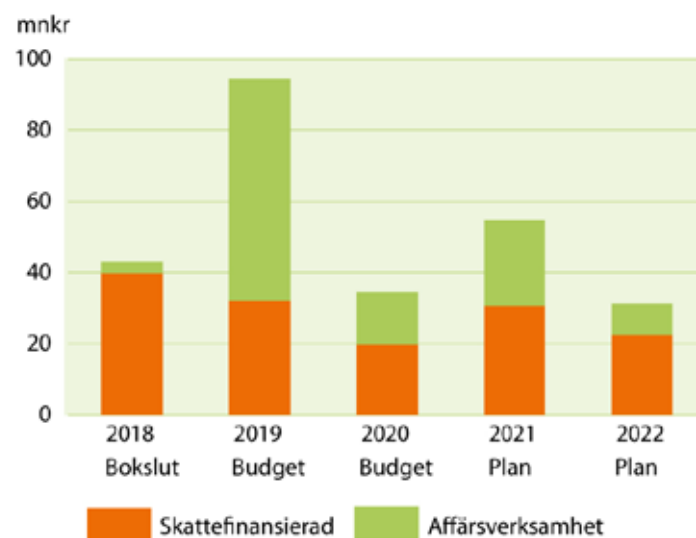
Den största enskilda investeringen 2020 är Sjöbo Väst handelsområde som är i stort behov av en förbättrad trafiklösning för att utvecklingen ska fortsätta. Därför tilldelas verksamheten 5,0 mnkr för bygge av cirkulationsplats och lokalgator. En annan stor investering är ombyggnationen av Heinge vacuum (4,0 mnkr).

Inom skattefinansierad verksamhet går investeringsnivån ner med 12,5 mnkr, men från en hög nivå 2019. Hade inte ekonomin begränsat möjligheten att överföra investeringsmedel mellan 2018 och 2019 hade nivån 2019 varit ännu högre.

Bilar kommer fortsättningsvis att till stor del köpas istället för att leasas, beräkningar visar att det blir mer kostnadseffektivt i längden. Större investeringar 2020 inkluderar även bland annat IT-investeringar, påbörjad exploatering av Bränneriet, upprustning av idrottsanläggningar och camping samt utbyte av Malenagymnasiets fordon.

Investeringarna inom skattefinansierade verksamheter ökar åter 2021, bland annat beroende på flera utbyten av fordon på Malenagymnasiet.

Investeringar

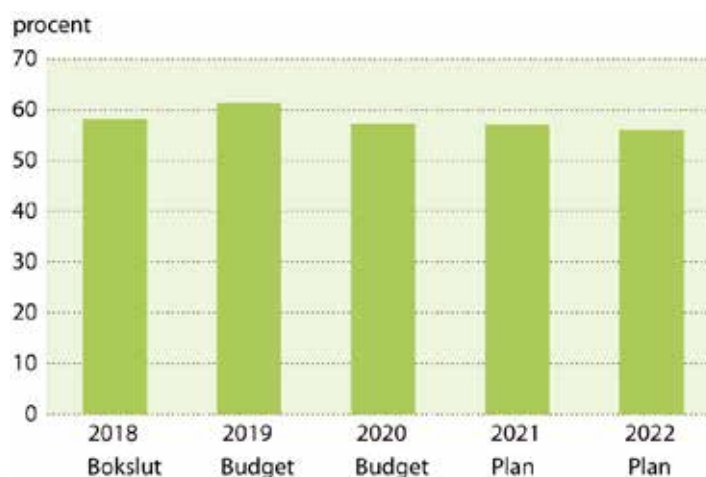

Siffrorna i diagrammet ovan inkluderar tilläggsbudgeteringar och de investeringsprojekt som ombudgeterats till år 2019, eftersom de inte färdigställts enligt plan.

Planerade investeringar under planperioden bedöms kunna finansieras med egna medel.

Risk – kontroll

Soliditet

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan i kommunen. En soliditet på 100 procent anger att kommunen endast finansieras med eget kapital. När lånade medel tillförs minskar soliditeten och vid 0 procent har kommunen inget eget kapital, utan endast lånat kapital.

I balansräkningen 2020 har justering gjorts för utfallet 2018, vilket starkt bidrar till att soliditeten sjunker mellan 2019 och 2020. Även om resultatet är positivt 2020 och ingen nyupplåning är aktuell, sjunker soliditeten något. Det är en effekt av det låga resultatet 2018 samt att tillgångarna växer snabbare än eget kapital, eftersom investeringarna 2019 är stora. Det är svårt att upprätthålla en hög soliditet när investeringsnivån är hög, eftersom det kräver höga positiva resultat.

År 2021–2022 fortsätter soliditeten att sjunka något på grund av låga resultat men det endast mindre förändringar eftersom den höga investeringstakten finansieras via överskott, avskrivningar och förändrad likviditet. Ingen lånefinansiering planeras.

Kommunen har enligt budget 2020 en hög soliditet jämfört med flertalet andra kommuner, om hänsyn tas till hela pensionsåtagandet. Endast fyra kommuner hade högre soliditet än Sjöbo år 2017. I en jämförelse bör dock beaktas att Sjöbo kommun har valt att ha sina verksamhetsfastigheter i AB Sjöbohem. Hade fastigheterna kvarstått i kommunen hade en del varit lånefinansierat, vilket medfört lägre soliditet.

Finansiering av investeringar

2020 års investeringar finansieras helt med egna medel som skapats under året. Siffrorna inkluderar om- och tilläggsbudgeterade investeringar 2019.

Självfinansieringsgrad

	2018	2019	2020	2021	2022
Medel från verksamheten (mnkr)	20,6	42,2	46,0	31,0	25,0
Summa nettoinvesteringar (mnkr)	42,9	94,4	34,6	54,6	31,2
Självfinansieringsgrad (%)	48	45	133	57	80

Det är endast år 2020 som självfinansieringen uppgår till mer än 100 procent, det vill säga att investeringarna helt finansieras av ett positivt resultat och avskrivningar. Övriga år är självfinansieringsgraden väsentligt under 100 procent. Hittills har detta inte inneburit att investeringar lånefinansierats och enligt planerna fram till 2022 kommer inte investeringarna under perioden att lånefinansieras. Istället kommer likviditeten eller kapitalplaceringarna att minska.

Skuldsättning

Kommunen har inga skulder till kreditinstitut (exklusive eventuell leasingfinansiering). Budgeten och planerna för 2020–2021 innebär inga förändringar i detta avseende. Däremot finns det skulder i form av långfristiga förutbetalda intäkter samt delfinansiering med Trafikverket avseende en gång- och cykelled, vilket återfinns som lån tills den är genomförd och regleringen med Trafikverket är klar.

Riskbedömning

Vid bedömning av resultatnivån är det viktigt att beakta risker och andra osäkerheter som kan komma att påverka resultatet för budgetåret. Vid bedömning av risker ingår de eventuella åtaganden som kommunen har för de kommunala bolagen och borgensförbindelser.

Bolagen har en god ställning och verksamheten är i ekonomisk balans. Storleken på tilldelad intäktsram är en väsentlig risk för Sjöbo Elnät AB.

Gällande perioden 2020–2023 har Energimarknadsinspektionen beslutat om förändringar gällande beräkning av intäktsramen. Det kommer att påverka Sjöbo Elnäts intäktsram så att bolaget under denna period får ett betydligt mindre beslutat belopp än vad bolaget de tidigare perioderna blivit tilldelat.

Vidare kan en icke förväntad händelse, exempelvis en storm, leda till ett stort akut investeringsbehov i elnätet. Bolaget jobbar med eliminering av denna risk genom att ersätta luftledningarna med nedgrävd jordkabel.

AB Sjöbohem behöver konsolidera verksamheten och öka soliditeten. En väsentlig risk för bolaget är att avtalen med kommunen är uppsägningsbara per den 31 december 2019.

En stor del av Malenagymnasiets elever kommer från andra kommuner. Eftersom det finns ett fritt sök i Skåne kan eleverna själva välja var de vill gå. Det gäller för Malenagymnasiet att bedriva sådana utbildningar som eleverna söker sig till. Eftersom Malenagymnasiet har en stor fordons- och maskinpark är det viktigt att elevantalet hålls uppe, så att dels priserna per elev som kommunen betalar inte ökar, dels att verksamheten helt kan finansieras via intäkter i form av elevpengar. Kommunens prislista för gymnasieprogram som bedrivs av enskilda eller andra kommuner påverkas

av andra kommuners priser. Det är endast för kommunens elever som går i Malenagymnasiet som kommunen själv kan bestämma priset oberoende av andra kommuners priser.

De största osäkerheterna i budgeten utgörs av budgeterade skatter och generella statsbidrag. Den budgeterade skatteintäkten grundas på en prognos över skatteunderlagsutvecklingen under tre år. Även befolkningsutvecklingen är ett osäkerhetsmoment som kan behöva hanteras.

I nedanstående tabell redovisas hur olika förändringar kan påverka kommunens finansiella situation.

Känslighetsanalys

(mnkr)	
1 % avvikelse lönekostnader	6
1 % avvikelse skatteunderlagsutveckling	11
Avvikelse med 100 personer i befolkningen vilket påverkar skatteintäkter	5

Förutom år 2018 har kommunen kunnat parera eventuella avvikelser med aktiv uppföljning, god budgetföljsamhet och god förmåga att anpassa kostnadsutvecklingen vid ogynnsam utveckling av intäkterna. Ett högre budgeterat resultat 2020 ökar förmågan att hantera avvikelser jämfört med 2019.

Sjöbo kommun som arbetsgivare

Sjöbo kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, där medarbetarna får möjlighet att utvecklas och arbeta på hälsosamma arbetsplatser. Personalpolitiken ska vara framåtsträvande, bidra till verksamhetsutveckling och utövas på ett likvärdigt sätt, oberoende av vilken nämnd som är ansvarig.

Sjöbo kommuns personalpolitiska vision grundar sig på det politiskt antagna personalpolitiska programmet *Sjöbo – en arbetsplats att längta till*. Med programmet som grund driver kommunen en personalpolitik med höga ambitioner. I det personalpolitiska programmet klargörs att Sjöbo kommun som arbetsgivare ska

- vara en attraktiv uppdragsgivare
- skapa hälsosamma arbetsplatser och minska ohälsan
- ge medarbetarna förutsättningar att utvecklas inom sitt arbetsområde
- bidra till kvalitetsförbättringar av kommunens verksamheter
- vara så bra att medarbetarna vill rekommendera kommunen som arbetsplats
- erbjuda konkurrenskraftiga löner.

Kommunens verksamheter

Anställda per förvaltning i procent

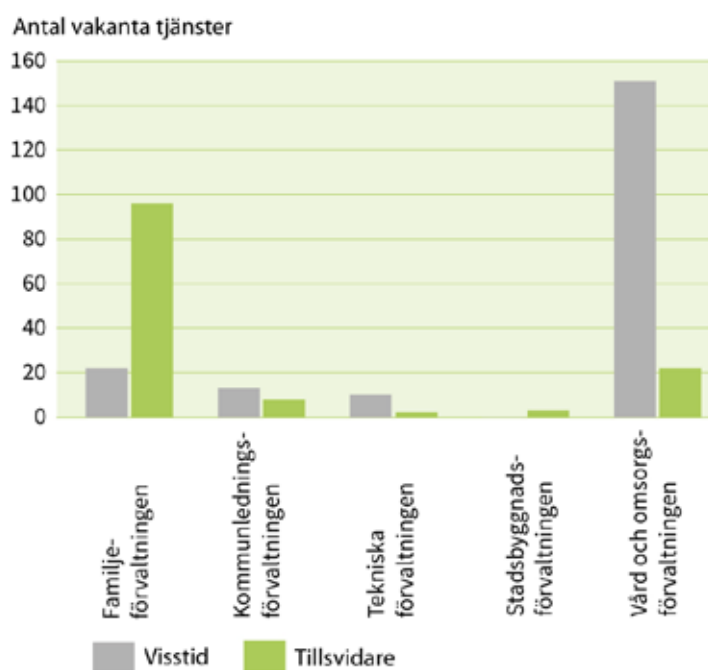

Kommunens anställda fördelas på fem nämnder, som i sin tur organiseras i fem förvaltningar. Två förvaltningar sysselsätter 89 procent av samtliga anställda. Talen utgår från antalet tillsvidareanställda per förvaltning. Det totala antalet tillsvidareanställda uppgår till 1 188.

Rekrytering och pensionsavgångar

Sysselsättningsutvecklingen i den offentliga sektorn har varit mycket stark den senaste tioårsperioden. Antalet sysselsatta i sektorn i Skåne bedöms öka med cirka 2 procent årligen de närmsta åren. Samtidigt är det färre som utbildar sig inom efterfrågade kompetensområden. Det har lett till att det idag råder brist på personal inom flera yrkesområden i barnomsorg, skola och vård. Det har i sin tur lett till ökad konkurrens mellan Skånes kommuner.

Antal vakanta tjänster per förvaltning

I Sjöbo har den förändrade konkurrenssituationen lett till ökad personalomsättning på senare år. Antalet vakanta tjänster som utannonseras har ökat både i antal och som andel av det totala antalet tjänster. Talen i diagrammet baseras på andelen vakanta tillsvidaretjänster 2018.

Under perioden 2019–2022 fyller 95 medarbetare 65 år. Flest pensionsavgångar väntas inom vård och omsorg, där det redan råder brist på kvalificerad personal. Den genomsnittliga pensionsåldern i kommunen är 64 år.

Den ökande konkurrensen mellan kommunerna gör förmågan att attrahera och behålla kvalificerad personal till en strategiskt viktig framgångsfaktor.

Arbetsmiljö och hälsa

En god arbetsmiljö och medarbetarnas bibehållna hälsa är en viktig ledningsfråga – och ett mål för alla medarbetare i hela organisationen. En god arbetsmiljö innebär att ha goda arbetsförhållanden och tillräckligt med resurser för att kunna möta både verksamhetens och individuellt uppsatta mål. Ett bra arbetsmiljöarbete bidrar till ökad trivsel och engagemang i arbetet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs efter en politiskt beslutad arbetsfördelning.

Kommunen erbjuder ett utbud av friskvårdsaktiviteter som ska inspirera till ökad aktivitet. Kommunen arbetar aktivt med att möjliggöra friskvård på arbetstid, allt för att ge de anställda förutsättningar för en god hälsa.

Sjöbo kommun har genom sitt aktiva hälsofrämjande arbete en, i förhållande till andra kommuner, låg andel långtidssjukskrivningar. Kommunen bedriver ett aktivt rehabiliteringsarbete för att hjälpa medarbetare tillbaka vid sjukskrivningar, men också för att aktivt förebygga sjukskrivningar.

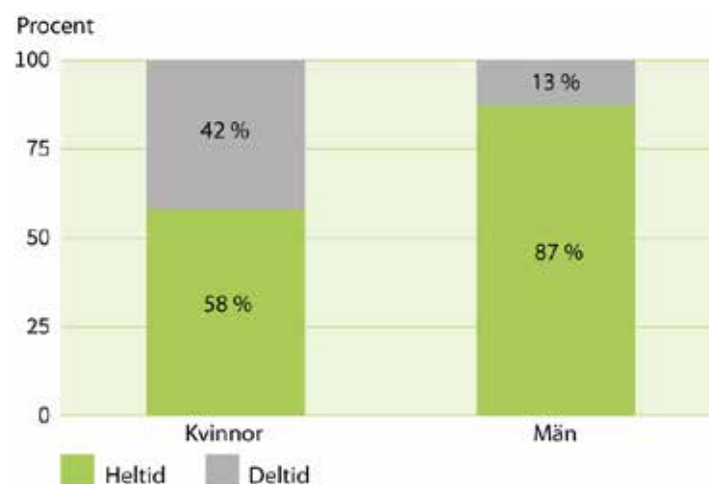
Kommunen strävar efter att ingen ska bli skadad i sitt arbete och arbetar aktivt med att förebygga arbetsskador och arbetssjukdomar genom kartläggning, analyser och utbildning. En arbetsmiljö som inte ger upphov till sjukdom, skador eller annan ohälsa gynnar både medarbetare och arbetsgivare.

Lika rättigheter och möjligheter

I Sjöbo kommun ska ingen särbehandlas, utan alla ska ha samma rättigheter och möjligheter enligt sina anställningsavtal.

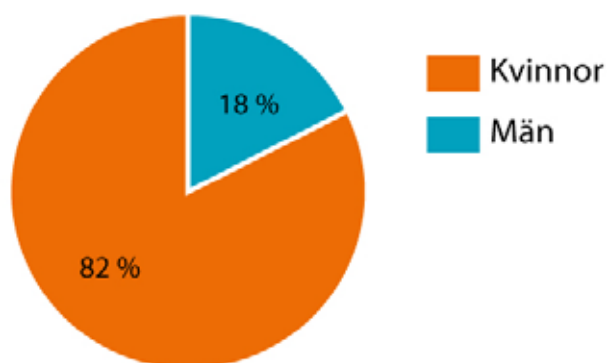
Kommunen verkar i enlighet med diskrimineringslagen med aktiva åtgärder i alla verksamheter. Vidare pågår ett långsiktigt arbete med att minska antalet oönskade deltider.

Hel- och deltidssarbetande män och kvinnor i procent

Männen heltidsarbetar i större utsträckning än kvinnorna. Samtliga nämnder arbetar med handlingsplaner för hur de ska uppnå det långsiktiga målet att helt få bort oönskade deltid.

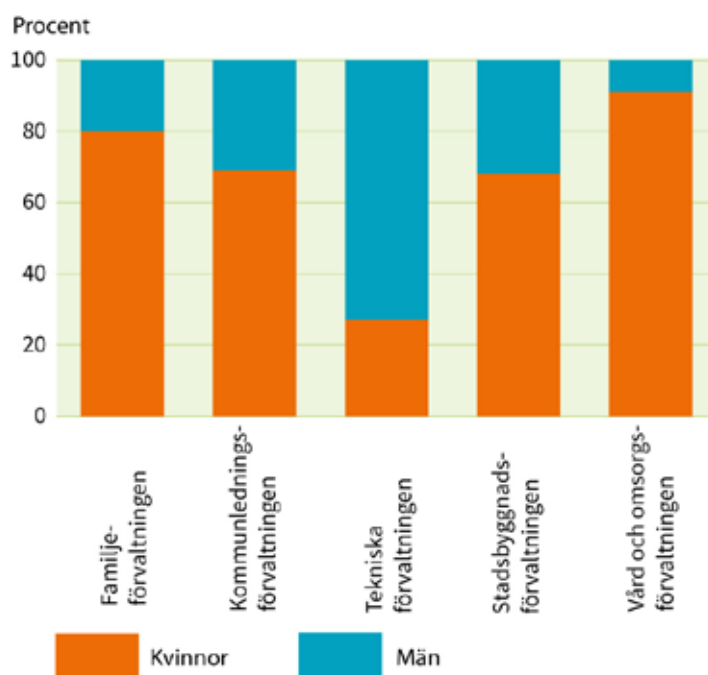
Fördelningen mellan män och kvinnor i procent

Av de anställda i kommunen är 82 procent kvinnor. I Sjöbo finns en ambition att få en jämnare könsfördelning inom alla yrkesområden. Sökmönstret till kommunens tjänster följer den i samhället i övrigt, vilket gör det svårt att jämna ut könsfördelningen.

Kvinnor utgör en klar huvuddel av de anställda inom samtliga förvaltningar, utom i den tekniska.

Andelen män och kvinnor per förvaltning i procent

För att en arbetsplats ska anses ha en jämn könsfördelning, ska det finnas minst 40 procent av det underrepresenterade könet, vilket det inte gör i någon nämnd. I vård- och omsorgsnämnden utgör männen 9 procent av personalstyrkan. På den tekniska sidan är männen överrepresenterade och utgör 73 procent av medarbetarna.

Lönepolitik

Anställda i Sjöbo kommun ska ha lika lön för lika och likvärdigt arbete, efter prestation och förmåga att omsätta uppsatta mål till praktisk handling. Sjöbo ska ha konkurrenskraftiga löner och arbetar strategiskt med lönesättning efter den rådande konkurrenssituationen.

Syften med kommunens lönepolitik

- Bidra till att verksamheterna är effektiva och att politiska mål uppnås.
- Vara ett av flera konkurrensmedel för att trygga personalförsörjningen.
- Att löneutvecklingen avspeglar uppnådda mål och resultat.
- Stimulera till förbättringar av verksamheten.

Det finns fyra olika faktorer som kommunerna tar hänsyn till i samband med de årliga löneöversynerna:

- centrala avtal
- diskrimineringslagen
- lönekartläggning
- rekryteringsläget.

Kommunövergripande verksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Genom aktiv omvärldsorientering svarar verksamheten för kommunens näringslivsutveckling, information, marknadsföring samt internationellt och mellankommunalt samarbete.

Övergripande utvecklingsarbete bedrivs för att skapa en hållbar och framtidsinriktad kommun med bestående folkhälsa, trygghet, säkerhet, lokalförsörjning, kollektivtrafik och planering av infrastruktur.

Kontinuerlig uppföljning av mål och måluppfyllelser är en viktig del av utvecklingsarbetet. Insatserna för att få medborgarna mer delaktiga i samhället behöver utvecklas, liksom de kommunala processerna, för att kommunen ska komma närmare visionen *Sjöbo – en plats för tillväxt*.

Förändringar i verksamheten

Kompensationen för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 0,5 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,6 mnkr till annan verksamhet. Det innebär alltså en nettominusning med 0,1 mnkr.

Investeringsramen avser i huvudsak IT- och exploateringsinvesteringar samt mindre inventarier.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81
5.5 Känsla av otrygghet	Minska	1,8

Framtid

Den demografiska utvecklingen kräver att verksamheten effektiviseras, för att kommunen ska kunna möta välfärdens utmaningar och klara finansieringen. De strategiska frågorna handlar bland annat om digitalisering, exploatering och säkerhet, vidare om att öka kommunsamarbetena för att dela kostnader och skapa stordriftsfördelar. Digitalisering bör kunna förenkla processer och effektivisera administrationen.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	36,0	32,2	6,9
Kostnader	87,3	89,5	64,1
Kommunbidrag	51,3	57,3	57,2
Investeringar	1,9	2,2	3,0

Politisk verksamhet

Verksamhetsbeskrivning

I den politiska verksamheten ingår kostnaderna för nämnder, styrelse, kommunfullmäktige, överförmyndarverksamhet och revision. Därutöver finns stöd till politiska partier.

Förändringar

Kommunbidraget minskar med 0,5 mnkr, eftersom 2020 inte är ett valår. Kompensationen för ökade pris- och lönekostnader är 0,1 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 1,8 mnkr från andra verksamheter. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 1,4 mnkr.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	0,6	0,6	0,3
Kostnader	12,5	11,7	12,8
Kommunbidrag	11,9	11,1	12,5

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsbeskrivning

Personer under 65 år erbjuds hemtjänst och andra insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Dessutom erbjuds tekniska hjälpmedel och bostadsanpassningsbidrag samt hemsjukvård för den som inte kan ta sig till vårdcentralen. Socialpsykiatri erbjuder vuxna med psykisk ohälsa råd och stöd, sysselsättning och boendestöd.

Personer som har rätt till insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska försäkras goda levnadsvillkor genom insatser som personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, korttidstillsyn, korttidsvistelse, bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Daglig verksamhet bedrivs dels individintegrerad på ordinarie arbetsplatser, dels i egna verksamheter. Personlig assistans bedrivs inte i kommunal regi, utan enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) med en godkänd utförare.

Förvaltningen har 48 lägenheter med inriktning på gruppboende och bostad med särskild service.

Korttidsboende för barn och vuxna erbjuds i kommunen och genom avtal med Ystads kommun. Korttidstillsyn för ungdomar över 12 år köps av familjenämnden och bedrivs i samverkan med särskoleverksamheten.

Förändringar i verksamheten

Förhållandevis unga personer i livets slutskede, som vill sluta sitt liv i sin egen bostad, behöver många och intensiva insatser av olika yrkeskategorier. Yngre personer behöver kommunens rehabiliteringsinsatser, hemsjukvård eller sociala insatser efter olyckor eller allvarliga sjukdomstillstånd. Försäkringskassans ändrade bedömningar av rätten till personlig assistans, hälso- och sjukvårdsavtalet samt lagen om samverkan vid utskrivning från sjukhus innebär att ansvar för kostnader flyttas från stat och region till kommunal vård och omsorg. Förändringen innebär fler insatser för den befintliga personalen på det sociala området, men också inom hemsjukvård och rehabilitering. Kostnader för hjälpmedel och sjukvårdsmaterial påverkas också.

Fler medborgare med psykisk ohälsa medför att besluten om insatser enligt SoL ökar, både när det gäller sysselsättning och för stöd i bostaden.

År 2019 tillkommer nya gruppboendestäder med sammanlagt 12 platser. Det gör att två äldre gruppboendestäder med sammanlagt 9 bostäder kan stängas och antalet platser ökar totalt med 3. Verksamheten kompenseras med 3,1 mnkr 2019 för det nya boendet, som medför ökade kostnader för bland annat personal och hyror. Kostnaderna avsåg inte ett helt år, varför verksamheten kompenseras med ytterligare 1,0 mnkr för det nya boendet. Till det kommer att verksamhetens kommunbidrag utökas med ytterligare 2,5 mnkr för att stärka kvaliteten.

Kompensationen för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 3,0 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,1 mnkr till annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 6,4 mnkr.

Investeringarna uppgår till 1,0 mnkr och rör inköp av bil och buss.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
4.2 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	Öka	65
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Tidigare har kommunen haft bra kännedom om unga kunder som blir äldre och kan förväntas flytta hemifrån i 20-årsåldern. Planeringen har blivit svårare, eftersom kundgruppen nu för tiden är mer rörlig. En grupp som ökar och som kan ha rätt till bostad är människor som förvärvat en hjärnskada till följd av sjukdom eller olycka i vuxen ålder.

En ny trend är att antalet personer under 65 år som ansöker om särskilt boende, sociala insatser, hemsjukvård och rehabilitering eller hjälpmedel ökar. En ny kundgrupp är personer som har en kombination av psykiska funktionsnedsättningar,

psykisk ohälsa och missbruk. För att möta deras behov behöver nya former av stöd byggas upp, personalens kompetens utvecklas och eventuellt nya professioner tillkomma.

En antydan till generösare domstolsbedömningar av rätten till bostad enligt LSS väcker viss oro inför framtiden.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	8,7	7,1	8,1
Kostnader	115,3	115,2	122,6
Kommunbidrag	106,6	108,1	114,5
Investeringar	0,1	1,0	1,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018 ¹	Budget 2019	Budget 2020
Antal personer med personlig assistans	28	28	28
— före detta LASS ²	19	20	20
— LSS	9	8	8
Genomsnitt timmar personlig assistans LSS per person och månad	225	239	240
Antal personer med insatser enligt LSS	146	143	150
Antal platser i kommunal bostad med särskild service LSS	48	50	51
Antal personer i externa boenden LSS och psykiatri, genomsnitt	10	8	8
Antal personer i daglig verksamhet enligt LSS	72	77	80
Antal personer under 65 år med insats enligt SoL i ordinärt boende	115	95	120
Antal timmar hemtjänst dag eller kväll till personer under 65 år per månad	623	271	542

¹ Samtliga antalsuppgifter för 2018 avser 1 oktober.

² Tidigare lagen om assistansersättning, numera socialförsäkringsbalken, över 20 timmar per vecka.

Äldreomsorg

Verksamhetsbeskrivning

Personer som har svårt att klara sin personliga omvårdnad, sitt hushåll eller andra vardagliga ting erbjuds stöd i den egna bostaden efter biståndsbeslut. I stödet kan ingå matdistribution, trygghetslarm, service, städning, dagverksamhet och personlig omvårdnad. Dessutom erbjuds hemsjukvård, rehabilitering och tekniska hjälpmedel i det särskilda boendet eller i det egna hemmet för den som inte kan ta sig till vårdcentralen. Det är också möjligt att ansöka om bostadsanpassningsbidrag för den egna bostaden.

Särskilt boende beviljas då omsorgsbehovet inte kan tillgodoses i det egna hemmet. Det finns 6 särskilda boenden i kommunen, varav 2 med inriktning på personer med demenssjukdom. Utöver det finns korttidsplatser för rehabilitering, avlösning och korttidsvård. Servicelägenheter finns på Kärnan och Ängsgården samt i anslutning till dagcentralerna i Vollsjo och Lövestad. I kvarteret Viljan finns bostäder anpassade för äldres behov. De hyrs ut av förvaltningen.

Förvaltningens dagcentraler har ett stort utbud av aktiviteter som är viktiga ur ett folkhälsoperspektiv, eftersom ensamhet är ett problem enligt senaste brukarundersökningen.

Hemtjänsten erbjuder valfrihet när det gäller service- och omvårdnadsinsatser. Valfriheten innebär att den enskilda kunden kan välja utförare av beviljade insatser.

Förändringar i verksamheten

Förvaltningen har förberett sig inför ändringarna i lagen om samverkan vid utskrivning från sjukhus och den kortare planeringstid som de innebär. Under 2018 och hittills 2019 är situationen i Sjöbo, liksom i andra kommuner, mycket ansträngd, eftersom

samverkan inte fungerar optimalt. Kunder kommer hem utan planering eller planeringen förändras i sista minuten, när kommunal personal redan finns på plats för att ta emot kunden. Situationen innebär en stor stress för förvaltningens personal och stor risk för merarbete.

Hälso- och sjukvårdsavtalet har trätt i kraft och ska utvecklas de närmaste åren. Avtalet innebär att en del kunder kan få behandlingar i sin egen bostad, behandlingar som tidigare endast gavs på sjukhus. Kommunen ansvarar för sjuksköterskeinsatser och insatser från omvårdnadspersonal, medan regionen ansvarar för läkarstöd. Konsekvenserna av avtalet märks även på att kostnaderna för hjälpmedel ökar. Det är viktigt att notera att avtalet inte är knutet till ålder eller funktionsnedsättning, vilket kan innebära helt nya målgrupper och ett stort behov av kompetensutveckling.

Verksamheten är känslig för förändringar i omvärlden, ökade krav och lagändringar, som exempelvis arbetsgivarens ansvar för att tillhandahålla och tvätta arbetskläder; det blir en merkostnad från 2019 och framöver.

För att bättre stödja personer med hjälpbehov och förbättra resursanvändningen, nyttjas inte Blentarpsgården som särskilt boende utan läggs i malpåse.

Resursfördelningsmodellen i äldreomsorgen baseras på hur befolkningen förändras i olika åldersklasser. Eftersom befolkningen åldras, ökar kommunbidraget med 1,1 mnkr.

Utöver tilldelningen enligt resursfördelningsmodellen ökar kommunbidraget för äldreomsorgen med 4,0 mnkr, eftersom det riktade statsbidraget på 4 mnkr till verksamheten har upphört. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,3 mnkr till annan verksamhet. Kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 6,3 mnkr. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 11,1 mnkr.

Verksamheten har fått investeringsmedel för inköp av bilar.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
4.1 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	Öka	32
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Antalet äldre kommer att öka kraftigt, i första hand åldersgruppen 80–89 år. Ökningen beräknas i genomsnitt bli 29 personer per år 2021–2022. Även antalet personer 65–79 år ökar; särskilt stor är ökningen 2021. Befolkningsökningen ställer ökade krav på service och innebär ökat vårdbehov.

Efterfrågan på särskilt boende med inriktning på personer med kognitiv svikt ökar. Det innebär kostnadsökningar, eftersom det kräver högre bemanning. Efterfrågan på övriga särskilda boenden är dock lägre, vilket innebär att boenden med många lediga lägenheter har svårt att klara sin ekonomi. Arbete pågår för att hitta lösningar på detta.

Personalsituationen blir allt svårare i flera yrkesgrupper – både när det gäller undersköterskor och högskoleutbildad personal. Att kunder kräver mer behandling och har svårare, mer komplexa diagnoser och kombinationer av diagnoser inger oro för framtiden.

Kostnaderna för intern utbildning och kompetensutveckling kommer att öka, liksom risken för löneglidning när kommuner konkurrerar om samma arbetskraft.

Arbetsmiljöverket ställer allt högre krav på det förebyggande arbetet samt på risk- och konsekvensanalyser, vilket medför ökande krav på enhetscheferna.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	81,0	41,8	43,5
Kostnader	285,7	256,1	268,9
Kommunbidrag	204,7	214,3	225,4
Investeringar	4,4	4,8	0,5

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Antal invånare 65 år–	4 407	4 506	4 531
65–79 år	3 350	3 402	3 420
80–89 år	871	918	925
90 år–	186	186	186
Antal platser i särskilt boende	168	168	149
– varav demensplatser	61	61	61
Belägningsgrad särskilt boende (%)	83	95	96
Antal dygn korttidsvård per månad	159	183	250
Antal patienter från sjukhus som vårdplanerats efter sjukhusvistelse per månad	44	–	46
Antal personer över 65 år med insats enligt SoL i ordinärt boende 1 oktober	507	525	510
– varav med hemtjänst	212	215	220
Antal timmar hemtjänst äldre dag eller kväll per månad	6 521	6 792	7 208
Andel av befolkningen över 65 år med insats 1 oktober (%)	14,6	15,0	14,6
Matservering vid dagcentraler, antal lunchgäster	184	200	200

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten är till stor del lagreglerad och styrs av socialtjänstlagen (SoL), lag om vård av unga (LVU) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). En central uppgift är myndighetsutövningen, samtidigt som tidiga och förebyggande insatser eftersträvas. Insatserna ges efter behov genom samverkan inom förvaltningen och externt med andra aktörer i samhället.

Myndighetsutövningen innebär att bistånd prövas för enskilda efter ansökan eller anmälan och genomförd utredning. Bistånd kan omfatta insatser som kontaktperson eller -familj, öppenvård, familjehem, institutionsvård, stödboende för barn och ungdomar samt boendestöd. Försörjningsstöd söks av enskilda och behovsprövas. Verksamheten svarar även för familjerätten.

Råd- och stödenheten är organiserad med elevhälsan och erbjuder stödjande och rådgivande insatser till barn, unga, föräldrar och vuxna. Insatser sker i form av tidiga och förebyggande insatser som erbjuds i olika grupper och/eller individuellt. Verkställighet av biståndsbeslut omfattar allt från samarbetssamtal och föräldrastödjande insatser till behandling vid beroendeproblematik och våld i nära relation. Kommunen erbjuder familjerådgivning och budgetrådgivning.

Sjöbo samarbetar med södra Skånes kommuner om social jour efter kontorstid.

Förändringar i verksamheten

För att långsiktigt stärka folkhälsan och dämpa kostnadsutvecklingen i individ- och familjeomsorgen pågår ett utvecklingsarbete om strukturella åtgärder. En avsiktsförklaring om att inrätta en familjecentral har upprättats mellan kommunen och Region Skåne. Generellt föräldrastöd har i forskning visat sig ge goda effekter för det enskilda barnet och för samhället i stort. Från och med 2019 erbjuds föräldrar med barn i åldrarna 3–5 år lättillgänglig och gratis föräldrautbildning.

För att nå fler ungdomar i begynnande missbruk så tidigt som möjligt öppnas våren 2019 en Mariamottagning i samverkan med Region Skåne och övriga FINSAM¹-kommuner.

Verksamhetens kostnader ökade 2018. Ökningen väntas bestå 2019 och till viss del även framöver. Kostnadsökningarna beror bland annat på ökade kostnader för vård av barn, unga och vuxna och på att fler hushåll beviljas försörjningsstöd.

Kostnaderna för försörjningsstödet har ökat i några år, framförallt på grund av att antalet hushåll som får försörjningsstöd ökat. Den nyinrättade enheten för arbete och integration – som bland annat har till uppdrag att främja kommuninvånarnas självförsörjning – förväntas bidra till att behovet av försörjningsstöd minskar. Ersättningen som nyanlända får i glappet mellan etableringsstöd och självförsörjning beräknas minska, eftersom antalet nyanlända minskar.

En satsning på individ- och familjeomsorgen medför ett ökat kommunbidrag med 2,5 mnkr. Kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 1,5 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,5 mnkr från annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 4,5 mnkr.

Investeringarna består av utbyte av fordon.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81
5.6 Regelbunden behandling med sömnmedel eller lugnande medel, kommun, antal personer per 1 000 invånare	Minska	35,5

¹ FINSAM – Finansiellt samverkansförbund Sydöstra Skåne.

Framtid

För att verksamheten ska klara ett fortsatt ökat behov av välfärdstjänster med befintliga resurser, måste strukturella samverkanslösningar fortsätta att undersökas och utvecklas, både internt i kommunen och med omgivande kommuner, huvudmän och myndigheter.

Den goda arbetsmarknaden beräknas bidra till att dämpa ökningen av ekonomiskt bistånd. Regeländringar på migrations- och integrationsområdena och en befarad ökning av antalet nyanlända som går ur etableringen utan självförsörjning kan påverka kostnaderna negativt.

Inom ramen för FINSAM utreds behov och förutsättningar för en Mariamottagning i sydöstra Skåne. En Mariamottagning är en öppenvårdsmottagning i samverkan mellan kommuner och region för barn och unga med missbruk, riskbruk och/eller psykisk ohälsa.

Framtida effektivisering och ökad tillgänglighet ställer krav på att verksamheten utvecklar mer digitaliserade arbetssätt.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	6,9	4,7	5,4
Kostnader	64,7	58,5	63,7
Kommunbidrag	57,8	53,8	58,3
Investeringar	0,4	0,5	0,4

Förskole- och fritidshems- samt grundskoleverksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Utbildning syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Barn i åldrarna 1–5 år erbjuds förskoleverksamhet i form av förskola. Pedagogisk omsorg erbjuds för närvarande av familjedaghem. Det finns 12 kommunala förskolor och 13 fristående förskolor i kommunen. I centralorten erbjuds pedagogisk omsorg på obekvämtid, det vill säga kvällar, nätter och helger. Den öppna förskolan välkomnar alla barn i åldrarna 0–5 år.

Barn i åldrarna 6–12 år, vars föräldrar studerar eller förvärvsarbetar, erbjuds fritidshem på sin skola. Kommunen erbjuder även lov- och eftermiddagsverksamhet.

Förskoleklassen är organiserad med grundskoleverksamheten.

I kommunen finns 6 kommunala skolor och 3 fristående skolor.

I alla kommunaldelar erbjuds kommunal verksamhet i form av förskola, fritidshem och skola från förskoleklass till skolår 6. I Blentarp och Sjöbo finns tätortsskolor som erbjuder verksamhet från förskoleklass till skolår 9.

Kommunen anordnar även en resursskola för elever som inte bedöms klara lärmiljön i den ordinarie verksamheten.

Kommunen erbjuder grundsärskola i Sjöbo tätort och i viss mån individintegrerad verksamhet på respektive skola.

Råd- och stödenheten har till uppdrag att erbjuda förebyggande och tidiga insatser inom såväl elevhälsan som individ- och familjeomsorgen. Enheten bedriver en samordnad och integrerad verksamhet, där bland annat skolans elevhälsa samt specialpedagogiskt och kurativt stöd ingår.

Förändringar i verksamheten

För Sjöbos del är förbättrade resultat i skolan det enskilt viktigaste målet. Bättre skolresultat är en viktig förutsättning för att kommunen ska kunna öka tillväxten i enlighet med visionen.

Barns rättigheter stärks i och med att barnkonventionen blir svensk lag 2020.

Den nya timplanen delar upp stadiernas timplaner. Effekten blir att mellanstadiets timmar inte ryms inom den nuvarande skoldagen, varför skoldagens start- och sluttid behöver ses över.

En utredning om den framtida skolorganisationen pågår.

Antalet barn i åldrarna 1–5 år beräknas öka med 11 jämfört med budget 2019. Antalet barn i skolåldern beräknas öka 2020 med 40. Störst ökning finns i åldersgruppen 7–9 år med 40 barn, medan antalet invånare i åldern 13–15 år minskar med 12.

Förändringarna i respektive åldersklass medför att kommunbidraget ökar med 7,0 mnkr enligt resursfördelningsmodellen, eftersom antalet barn ökar.

Behovet av förskola för åldersgruppen 1–5 år har ökat från 91,9 till 92,6 procent och därför ökar ersättningsnivåerna i resursfördelningsmodellen med 0,9 mnkr.

År 2019 fick förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamheten ett tilläggsanslag om 2,0 mnkr för att öka personaltätheten i förskola och grundskola. Utökningen kvarstår 2020.

Kompensationen för ökade pris- och lönekostnader gör att kommunbidraget ökar med 10,6 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,8 mnkr till annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 19,7 mnkr.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
3.1 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	Öka	71
3.2 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	Öka	75
3.3 Betyg åk 6, andel som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen (%)	Öka	72,7
3.4 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Öka	84,7
3.5 Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	Öka	77,7
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Den snabba tekniska utvecklingen med robotar, nanoteknik och artificiell intelligens förändrar framtidens arbetsmarknad. Det är de flesta framtidsspanare överens om. Det betyder att också skolan måste förändras. Det som efterfrågas kallas framtidskompetenser eller *21st century skills*. Kreativitet, problemlösning och samarbetsförmåga är några av de färdigheter som brukar nämnas. Programmering blir ett naturligt inslag i alla skolans ämnen.

Regeringen skriver (*Stärkt digital kompetens i skolans styrdokument*, promemoria, 2017-03-09) att skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens och att förbereda dem för ett föränderligt samhälle ska framgå tydligare. Eleverna ska lära sig att använda digital teknik och förstå hur tekniken påverkar dem och hur de kan påverka tekniken. I det ingår också att kunna agera på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt i digitala sammanhang.

Andelen barn som bedöms vara berättigade till tilläggsbelopp är fortfarande högt. Ett sjuttioal barn årligen beviljas anslag för extraordinära stödåtgärder. Det finns ett antal överklaganden från fristående verksamheter angående beloppets storlek. Kompetensen inom kommunen att möta barn och elever med stödbehov måste stärkas. Det finns flera välfungerande metoder i verksamheterna, men ett systematiskt arbetssätt saknas. Därför påbörjas i augusti 2019 ett utvecklingsarbete i positivt beteendestöd (PBS). Genom kompetenshöjande insatser och handledning till skolverksamheterna skapas bättre förutsättningar för barns och elevers utveckling.

Rekryteringsläget fortsätter att vara bekymmersamt i pedagogisk verksamhet; antalet lärare motsvarar inte Sveriges behov. Beräkningar visar att år 2025 kommer det att saknas fler än 65 000 lärare. I dagens grundskola och gymnasieskola finns 135 000 lärare.

Regeringens januariavtal förespeglar ett antal genomgripande förändringar av skolan de kommande åren.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	65,5	41,7	48,6
Kostnader	441,5	418,6	445,2
Kommunbidrag	376,0	376,9	396,6
Investeringar	2,6	2,5	0,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Antal barn 1–5 år	1 103	1 092	1 104
Antal barn i förskoleverksamhet	1 022	1 004	1 022
Andel barn som efterfrågar förskoleplats (%)	92,6	91,9	92,6
Antal barn 6–12 år	1 511	1 544	1 596
Antal barn i fritidshem	932	916	985
Andel barn som efterfrågar fritidshemsplats (%)	61,7	59,3	61,7
Antal barn 6–15 år	2 117	2 134	2 174
Antal barn i förskoleklass och grundskola	2 107	2134	2174
– varav antal barn i grundsärskola	24	19	20

Gymnasieskola

Verksamhetsbeskrivning

Alla ungdomar i åldern 16–20 år erbjuds utbildning i gymnasieskolan. Utbildningen utformas efter elevernas individuella behov och erbjuds i form av nationella program och gymnasiesärskola. Ungdomar som saknar full behörighet erbjuds introduktionsprogram som

- preparandutbildning
- programinriktat individuellt val
- yrkesintroduktion
- individuellt alternativ
- språkintröduktion.

Det fria skolvalet innebär att eleverna fritt kan välja gymnasieskola inom samverkansområdet, som i huvudsak består av de skånska kommunerna. I Sjöbo bedrivs gymnasieverksamhet vid Malenagymnasiet, som erbjuder yrkes- och introduktionsprogram.

Förändringar i verksamheten

Antalet ungdomar 16–18 år minskar med 5 och eftersom befolkningssammansättningen förändras, minskar kommunbidraget med 0,8 mnkr i enlighet med resursfördelningsmodellen. Skillnaden mellan antalet elever och antalet ungdomar i åldern 16–18 år har i flera år varit lägre än 30 (vilket syns i budgeten). Därför görs en minskning så att skillnaden blir 25 elever. Justeringen innebär att kommunbidraget sänks med 0,8 mnkr.

Kompensationen för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 2,9 mnkr. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 1,3 mnkr.

Investeringarna gäller utbyte av fordon på Malenagymnasiet.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
3.6 Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Öka	68,6
3.8 Invånare 15–20 år som varken arbetar eller studerar, antal	Minska	–
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	–
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Antalet ungdomar i åldern 16–18 år ökar 2021–2027 med i genomsnitt 7 per år, dock med stora svängningar mellan åren. Åren 2021–2022 beräknas åldersgruppen minska, för att sedan öka igen. Prognosen är att åldersgruppen kommer att bestå av 605 personer år 2021 och 580 i slutet av år 2022.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	27,6	25,9	28,1
Kostnader	115,9	127,1	130,6
Kommunbidrag	88,3	101,2	102,5
Investeringar	5,0	6,9	2,2

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Antal ungdomar i åldern 16–18 år	622	651	646
Antal elever i gymnasieskolan	630	681	671
- varav antal elever i gymnasiesärskola	14	20	22

Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och integrationsverksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare (sfi) och särvox bedrivs i egen regi. Yrkesinriktad vuxenutbildning bedrivs i såväl egen som extern regi.

Den kommunala vuxenutbildningen i samverkan med arbetsmarknadsenheten är den resurs som ger medborgaren utrymme för självförsörjning, motverkar utanförskap och höjer bildningsnivån. Friskfaktorer identifieras och resurser fokuserar på samhällsnyttan.

Kommunen ansvarar för att ta emot och tillhandahålla lämpligt boende, skolgång och stöd för ensamkommande barn och unga som anvisats Sjöbo.

I etableringsuppgiften ingår att svara för boende och mottagande med bland annat samhällsorientering och svenska för invandrare för dem som fått uppehållstillstånd och som anvisats till Sjöbo. För samordnade insatser samverkar enheten internt med försörjningsstödet, vuxenutbildningen och HR-avdelningen samt externt med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Skåne.

Förändringar i verksamheten

En avsiktsförklaring om vuxensamverkan mellan de skånska kommunerna har tagits fram och undertecknats av alla 33 kommunerna. Avsikten är att öka samordningen mellan kommunerna i framtiden.

Kompensationen för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 0,3 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,3 mnkr till annan verksamhet. Sammanlagt är kommunbidraget oförändrat.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
3.7 Elever på sfi som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)	Öka	24
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	15,2
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Kommunens skyldighet att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning, kräver även fortsättningsvis långsiktighet i mottagandet. Både den interna och den externa samverkan behöver fortsätta att utvecklas för att etablering och integration ska bli så bra som möjligt.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	38,8	46,2	27,4
Kostnader	53,5	59,0	40,2
Kommunbidrag	14,7	12,8	12,8
Investeringar	0,0	0,1	0,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Antal helårsstuderande	216	220	215
Antal under året mottagna nyanlända enligt bosättningslagen	49	31	31
Antal belagda stödboendeplatser i genomsnitt per månad	18	20	20

Turism- och fritidsverksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Kommunen äger och driver 5 idrottsplatser, 3 friluftsbad samt förhyr 5 sporthallar och Sjöbo Simanläggning av AB Sjöbohem. Anläggningarna upplåts till skolor, allmänhet och föreningar och verksamhet bedrivs alla veckans dagar, både dag- och kvällstid.

Sjöbo Simanläggning erbjuder såväl allmänhet som föreningsliv, skolor och andra aktörer bad-, sim- och relaxverksamhet genom tillgång till anläggning, upplåtelse av del av anläggning eller som verksamhetsaktör.

Kommunens friluftsbad finns i Sjöbo, Lövestad och Fränninge. Vid baden erbjuds tre veckors sommarsimskola och märkestagning för barn och ungdomar samt möjlighet för föreningar, skolor eller andra aktörer att boka simbanor.

Föreningslivet kan få olika former av stöd för sin verksamhet; vanligtvis i form av lokalupplåtelse. Därutöver kan stödberättigade föreningar använda kommunens lokaler kostnadsfritt.

Kommuninvånare och besökare erbjuds fritids- och rekreationsmöjligheter genom Skåneleden, naturområden och motionsspår. Vintertid finns vid snötillgång möjlighet till skidåkning i pistad backe och spårade skidspår och vid tillräcklig kyla skridskoåkning på Möllers mosse.

Besökande turister erbjuds boende genom Orebackens camping med platser för husvagn, husbil eller tält. Dessutom finns stugor och vandrarhem. Turistinformation bedrivs i samarbete med näringslivet vid Infopoints runt om i kommunen. Destinationsarbete och destinationsutveckling sker i samverkan med övriga kommuner i sydöstra Skåne.

Sjöbo marknad är kommunens största evenemang med två årliga marknader, sommarmarknad och Mikaeli marknad.

Fritidsgårdsverksamhet finns i Sjöbo tätort och i Blentarp. Fritidsgårdarna fokuserar på att främja kreativitet, inspiration och fantasi. Verksamheten ska erbjuda en meningsfull fritid och riktar sig till ungdomar 13–19 år. Fritidsgårdarna interagerar med skolan genom att till exempel anordna rastaktiviteter.

Förändringar i verksamheten

Fritidsgårdarnas möjlighet att bedriva lovaktiviteter påverkas av att statsbidrag upphör.

Idrottsanläggningar och kulturhistoriska miljöer i Sjöbo är i behov av upprustning. Samtidigt hyser föreningslivet och kommuninvånarna stora förhoppningar om nya anläggningar som friidrotts- och ridanläggningar och föreningslokaler. För att hantera både kulturhistoriska miljöer och idrottsanläggningar krävs strategisk planering, som utgår från vilka behov som finns, hur efterfrågan ser ut och vilket ekonomiskt utrymme som finns. En underhållsplan för Orebackens camping och för idrottsanläggningarna har tagits fram. Arbetet med en underhållsplan för de kulturhistoriska miljöerna pågår.

Kommunbidraget förändras inte utifrån kompensation för pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,1 mnkr från annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 0,1 mnkr.

Investeringarna avser Lövestads idrottsplats, Östra Färsbadet och Orebackens camping.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
3.9 Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal per invånare 3–20 år och 65 år- fördelade könsvis	Öka	-
4.6 Nöjd medborgarindex – idrotts- och motionsanläggningar	Öka	58
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Underhållsplaner för de kommunägda idrottsanläggningarna inklusive campingen har tagits fram. Underhållet är eftersatt och framöver krävs en ökad nivå för underhåll och investeringar.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	6,6	5,7	7,3
Kostnader	50,0	50,6	52,3
Kommunbidrag	43,4	44,9	45,0
Investeringar	0,5	0,7	0,7

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Föreningsverksamhet			
Antal registrerade föreningar i kommunregistret	168	175	175
Lokalt aktivitetsstöd deltagartillfällen per år efter kön			
— pojkar	61 482	–	55 000
— flickor	47 412	–	55 000
Sporthallar			
Antal bokningsbara timmar	12 500	10 500	12 500
Beläggningsgrad (%)	49	71	60
Bad			
Antal badande simanläggningen ¹	61 897	100 000	68 000
Antal sålda entrékort på friluftsbaden	15 000	–	13 000
Fritidsgårdar			
Antal besökare på fritidsgårdarna	8 025	12 000	7 000
Sjöbo marknad			
Sjöbo marknad, antal sålda 3-metersstånd	1 278	1 303	1 300
Mikaeli marknad, antal sålda 3-metersstånd	240	304	300

¹ Inklusive skolornas aktiviteter och föreningsverksamhet.

Kulturverksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Biblioteken erbjuder informationsförmedling och mediaförsörjning, samtidigt som de utgör viktiga mötesplatser. Bibliotek finns i Sjöbo, Blentarp, Lövestad och Vollsjö. I både Lövestad och Blentarp finns meröppna bibliotek. Det ger låntagarna tillgång till biblioteken med självservice utanför bemannade öppettider.

Folkbiblioteken i Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Simrishamn och Ystad har ett samarbete, Bibliotek Skåne Sydost, vilket ger låntagarna tillgång till ett större utbud av medier.

Kulturskolan erbjuder kommunens barn och unga (6–19 år) utbildning i musik, dockteater och drama.

Kulturaktiviteter bokas för barn och unga i skolor och förskolor. Aktiviteterna har ökat de senaste åren, och finansieras framförallt genom externa medel som Skapande skola och bidrag från Svenska Filminstitutet.

Stöd lämnas i olika former till kulturföreningar och studieförbund. Dessutom anordnas kulturprogram tillsammans med föreningar och organisationer i kommunen.

I Sjöbo finns även kommunal kulturverksamhet som museet Elfstrands krukmakeri, biografverksamhet på Flora och utställningar på Sjöbo konsthall.

Förändringar i verksamheten

En ny biblioteksplan håller på att upprättas och ska införas 2020.

Strategier ska utarbetas för att öka samarbetet mellan förskolor och skolor samt andra kommunala verksamheter.

Kommunbidraget ökar med 0,2 mnkr som kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 0,2 mnkr.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
4.5 Nöjd medborgarindex – kultur	Öka	62
4.7 Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal per invånare	Öka	4
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Införandet av meröppna bibliotek har visat sig vara en lyckad satsning med ökat besöksantal på filialerna. På sikt kan det bli aktuellt med meröppet bibliotek i både Sjöbo och Vollsjö.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	2,2	1,3	1,2
Kostnader	19,1	17,8	17,9
Kommunbidrag	16,9	16,5	16,7
Investeringar	0,7	0,5	0,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Kulturskola			
Antal elever i kulturskolan	316	430	320
Andel inskrivna elever i aktuell åldersgrupp (%)	12,4	16,1	13,0
Bibliotek			
Antal besökare	80 344	62 000	80 000
Antal utlån på samtliga bibliotek	71 062	100 000	75 000
Antal utlån per invånare	4,0	5,3	4,0
Övrigt			
Antal besökare på Elfstrands krukmakeri	587	400	500
Antal besök på publika biografprogram	5 195	6 000	5 200
Antal besökare i konsthallen	11 500	15 000	12 000

Teknisk verksamhet avgiftsfinansierad

Verksamhetsbeskrivning

VA-verksamheten ansvarar för att tillhandahålla konsumtionsvatten och omhänderta avloppsvatten (dag- och spillvatten) för alla fastigheter i kommunen. Vattenförsörjningen erhålls genom egna grundvattentäkter.

Avfallshanteringen (hämtning av hushållsavfall i kärl och tömning av slam från enskilda avlopp från hushåll och verksamheter) utförs av en utomstående entreprenör. Insamlingen sker genom fastighetsnära källsortering, där det är obligatoriskt att sortera matavfall.

Förändringar i verksamheten

Kraven ökar på VA-enheten från myndigheter och boende att utöka antalet anslutna områden. Verksamheten har expanderat de senaste åren med utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp i Hemmestorpsområdet och exploatering av nya områden i Sjöbo och Blentarp. I VA-utbyggnaderna har fastigheterna även beretts möjlighet till fiberanslutning. Ledningsägarna har moderniserat elnätet.

Samfälligheter i Karup har getts möjlighet att ansluta sig till de kommunala VA-ledningarna, eftersom deras befintliga reningsanläggningar inte uppfyllt miljökraven. Den utbyggnad som återstår enligt VA-planens Prio 1-områden är Hemmestorp Ljungbacken-Eket-Södergård samt Ramnakulla, Råsåkra och Dalvik. När samtliga dessa områden är utbyggda har antalet abonnenter ökat med cirka 15–20 procent.

VA-verksamhetens investeringar innebär ökade driftkostnader och leder till högre avgifter för konsumenten.

VA-taxan föreslås höjas med 3,5 procent på bruksavgiften, för att möta ökade kapitalkostnader i samband med investeringar. Taxan för 2020 för både avfall i kärl och slamtömning är oförändrad. Taxor för vatten och avlopp samt renhållning fastställs i separata beslut.

För 2020 har den tekniska, avgiftsfinansierade verksamheten tilldelats netto 15,0 mnkr för investeringar. Merparten avser mindre investeringar på netto 12,0 mnkr. Till det kommer modernisering av Heinge vacuum med 4,0 mnkr 2020. Budgeterade anslutningsavgifter uppgår till 1,0 mnkr.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
4.3 Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, andel (%)	Öka	51
4.8 Abonnemang med vatten från skyddad vattentäkt, andel (%)	Öka	76
5.2 Insamlat hushållsavfall totalt, kg per person	Minska	629
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

I och med att Sjöbo växer och det planeras för bostäder på Bränneriet behöver huvudledningsnätet för spillvatten omdimensioneras. Ledningsnätet är i stora delar från 1950- och 1960-talen och kapaciteten för fler fastigheter är begränsad. Likaså behöver avloppsreningsverket och vattenverkets kapacitet i Sjöbo ses över om Bränneriet bebyggs fullt ut. Tekniska nämnden har gett VA-enheten i uppdrag att utreda behoven.

Arbetet med att säkra Sjöbo kommuns framtida vattenförsörjning fortsätter och pågår i flera år framöver.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	61,5	62,2	65,0
Kostnader	61,5	62,2	65,0
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0
Investeringar	3,2	29,8	15,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
VA			
Antal VA-abonnemang	5 305	5 635	6 000
Antal meter förnyat VA-ledningsnät	1 050	–	1 200
Mätare över 10 år som inte är utbytta	460	–	550
Avfall			
Restavfall i kärl och brännbart på återvinningscentralen, kg per invånare	204,8	–	200
Avvikelseberapportering felsorterat avfall	422	–	420
Antal gemensamhetsanläggningar (flerfamiljsbostäder)	142	–	148
Antal abonnemang för förpackningar och returpapper	56	–	65

Teknisk verksamhet skattefinansierad

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten ansvarar för drift, underhåll, förnyelse och nyttjande av allmän platsmark och utbyggnad av kommunens gator, torg, vägar, grönytor, rekreationsområden och allmänna parkeringsplatser. Dessutom finns exploateringsverksamhet och allmän markreserv inom ansvarsområdet.

Långsiktig planering av trafiken sker genom trafiksäkerhetsprogram och trafikledsplaner, som ligger till grund för framtida projektering och byggande.

Förändringar i verksamheten

Förändringen av antalet kvadratmeter gator och gång- och cykelleder kompenseras via resursfördelningsmodellen för att täcka underhållskostnader och skötsel. Förändringen jämfört föregående år är dock inte tillräckligt stor för att påverka kommunbidraget.

Kommunbidraget ökar med 0,4 mnkr som kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,1 mnkr till annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 0,3 mnkr.

Sjöbo Väst handelsområde är i stort behov av en förbättrad trafiklösning för att utvecklingen ska fortsätta. Därför tilldelas verksamheten 5,0 mnkr för bygge av cirkulationsplats och lokalgator. Exploatering av Bränneriet kommer igång. För detta

tilldelas verksamheten 0,8 mnkr 2020. För att främja kommunens attraktionskraft tilldelas 6,0 mnkr till mindre investeringar.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
4.4 Nöjd regionindex – tillgången till parker, grönområden och natur	Öka	8,0
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81
5.5 Känsla av otrygghet	Minska	1,8

Framtid

I takt med att Sjöbo växer och centralorten förtätas, blir utrymmet för och regleringen av parkering viktiga frågor att ta ställning till. Kommunen kan hamna i en sådan situation att parkeringsfrågan hindrar ytterligare utbyggnad.

I samband med att mark iordningställs för kommande exploatering behöver marken undersökas och eventuellt saneras. I vissa fall behöver äldre fastigheter rivas för att ge plats till nya. Myndighetskrav på att undersöka förorenad mark kan komma. En framtida exploatering av Bränneriet i Sjöbo kräver sanering av miljöfarliga ämnen.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	21,1	15,1	16,8
Kostnader	48,0	43,3	45,3
Kommunbidrag	26,9	28,2	28,5
Investeringar	22,7	12,9	11,8

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Bilväg i kommunen, kommunal, meter per invånare	5,9	-	5,9
Cykelväg i kommunen, meter per invånare	2,1	-	2,1
Antal ljuspunkter – statligt vägnät som kommunen helt bekostar	801	-	801
Antal hektar grönytor inklusive naturmark och skog inom detaljplan	265	-	265
Andelen av driftkostnaden som utförts på entreprenad (%)	9,3	-	9,3

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Naturvård och strategiskt miljöarbete bedrivs genom att verksamheten utvecklar strategier för att kommunen ska kunna bli ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. Verksamheten utformar också planeringsunderlag för gröna strukturer och naturvårdsområden. Miljöenheten är delaktig i framförallt det strategiska miljöarbetet, men även i arbetet med översikts- och detaljplaner.

Tillsynsinsatserna styrs i stor utsträckning av lagar och föreskrifter. Till de mest omfattande uppgifterna hör tillsyn och provning enligt miljöbalken och livsmedelslagen.

Verksamheten syftar även till att konsumenterna i Sjöbo kommun ska kunna handla, äta mat, dricka vatten och serveras livsmedel som är både säkra och redliga.

Förändringar i verksamheten

Den övergripande inriktningen 2020 är digitalisering med fokus på fältarbete med stöd av mobila enheter som bärbara datorer och förberedelser inför att automatiserade webbtjänster införs.

Ett kommunövergripande hållbarhetsprogram förbereds och ska antas 2020.

Kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 0,2 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,1 mnkr till annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 0,1 mnkr.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	2,6	2,1	2,4
Kostnader	7,8	7,8	8,2
Kommunbidrag	5,2	5,7	5,8
Investeringar	0,7	0,0	0,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Antal inspektionsbesök	747	730	730
Antal ansöknings- och anmälningsärenden	200	220	220
Antal klagomålsärenden	98	120	120

Plan- och byggverksamhet

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten svarar för fysisk planering, geodata, beviljar bygglov och bedriver tillsyn enligt plan- och bygglagen. Ett viktigt inslag är information och rådgivning till allmänheten och näringslivet i plan- och byggfrågor. Tillgänglighet för funktionsnedsatta finns inom verksamhetens ansvarsområde.

Förändringar i verksamheten

Den övergripande inriktningen 2020 är digitalisering med fokus på förberedelser inför att automatiserade webbtjänster införs. Digitalisering av detaljplaner och andra underlag planeras med övriga kommuner i SÖSK¹.

En ny översiktsplan, som innehåller bland annat utbyggnadsstrategier och landsbygdsutveckling, ska göras färdig för att kunna antas 2020.

Intresset för planändringar och nya detaljplaner har ökat. En detaljplan för cirka 450 bostäder i flerbostadshus i Sjöbo tätorts centrala del förbereds för att antas 2020.

Antalet inlämnade bygglov förväntas fortsätta ligga på en hög nivå 2020.

¹ Sydöstra Skånes Samarbetskommitté.

Verksamheten för geodata erbjuder tjänster till både allmänheten och kommunens egna verksamheter. Tjänsterna utökas 2020 med bland annat kartanalyser av olika slag.

Kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 0,2 mnkr. För att budget och redovisning bättre ska spegla resursanvändningen flyttas 0,1 mnkr till annan verksamhet. Sammanlagt ökar kommunbidraget med 0,1 mnkr.

Mål

INDIKATOR	Mål	Ingångsvärde
5.1 Handläggningstid bygglov, veckor (mediantid)	Minska	-
5.3 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Öka	-
5.4 Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%)	Öka	81

Framtid

Det har byggts mycket bostäder i Sverige och Skåne på senare år; det har inte byggts så mycket sedan början av 1990-talet. Det syns dock tecken på att byggkonjunkturen i Sverige är på väg att mattas av. Samtidigt fortsätter befolkningen att växa. Det pågående arbetet med översiktsplanen och den förestående uppdateringen av bostadsförsörjningsprogrammet är därför strategiskt betydelsefulla insatser för Sjöbo kommuns utveckling.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	3,9	3,2	3,8
Kostnader	8,2	7,6	8,3
Kommunbidrag	4,3	4,4	4,5
Investeringar	0,7	0,0	0,0

Nyckeltal

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Antal ansökningar om bygglov	204	200	200
Antal bygganmälningar	374	250	250
Plan och bygg, antal klagomålsärenden	68	40	40
Antal ärenden som inte är avslutade eller arkiverade	2 400	2 000	2 000

Räddningstjänst

Verksamhetsbeskrivning

Räddningstjänsten ska bidra till att skapa en trygg och säker miljö för människor att bo, vistas och verka i.

Förebyggande arbete bedrivs för att minska olyckorna, genom att räddningstjänsten bistår med råd och anvisningar.

Räddningstjänsten är organiserad i kommunalförbundet Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund (SÖRF). I förbundet ingår Simrishamns, Tomelilla, Ystads och Sjöbo kommuner.

Brandvärn finns i Klasaröd, Äsperöd och Bjärsjölagård.

Förändringar i verksamheten

Medlemsavgiften är baserad på invånarantalet. Kompensation för ökade pris- och lönekostnader inklusive kapitalkostnader gör att kommunbidraget ökar med 0,4 mnkr.

Ekonomi

(mnkr)	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	14,4	14,8	15,2
Kommunbidrag	14,4	14,8	15,2

Resultatbudget

mnkr	Not	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	1	264,2	194,0	262,6	272,0	287,4
varav jämförelsestörande post		0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	2	- 1 269,2	- 1 217,9	- 1 329,8	- 1 381,3	- 1 436,6
varav jämförelsestörande post		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar		- 23,3	- 31,6	- 31,0	- 31,9	- 33,0
Verksamhetens nettokostnader		- 1 028,3	- 1 055,5	- 1 098,2	- 1 141,2	- 1 182,2
Skatteintäkter	3	781,0	808,6	823,4	848,1	879,5
Generella statsbidrag och utjämning	4	227,3	247,1	278,8	281,3	283,7
Verksamhetens resultat		- 20,0	0,2	4,0	- 11,8	- 19,0
Finansiella intäkter	5	19,7	11,1	11,6	11,6	11,6
Finansiella kostnader	6	- 2,4	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,6
Resultat före extraordinära poster		- 2,7	10,6	15,0	- 0,8	- 8,0
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		- 2,7	10,6	15,0	- 0,8	- 8,0

Avstämning mot balanskravet och beräkning av resultatutjämningsfond

Realisationsvinster	- 0,7	0	0	0,0	0,0
Synnerliga skäl: Orealiserade förluster i värdepapper	1,7	0	0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	- 1,7	10,6	15,0	- 0,8	- 8,0
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	- 1,7	10,6	15,0	- 0,8	- 8,0

Balansbudget

mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	4,2	3,0	4,2	4,2	4,2
Materiella anläggningstillgångar	424,7	475,5	493,9	517,6	527,6
Finansiella anläggningstillgångar	58,1	58,0	58,1	58,1	58,1
Summa anläggningstillgångar	487,0	536,5	556,2	579,9	589,9
Bidrag till statlig infrastruktur	8,6	8,6	8,2	8,0	7,8
Omsättningstillgångar					
Fordringar	137,2	101,7	137,2	137,2	137,2
Exploateringsverksamhet	10,9	9,9	10,9	10,9	10,9
Kortfristiga placeringar	134,6	76,0	84,6	84,6	64,6
Kassa och bank	21,9	60,7	62,4	37,9	50,6
Summa omsättningstillgångar	304,6	248,3	295,1	270,6	263,3
SUMMA TILLGÅNGAR	800,2	793,4	859,5	858,5	861,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Resultat	- 2,7	10,6	15,0	- 0,8	- 8,0
Resultatutjämningsreserv	77,4	77,4	77,4	77,4	77,4
Övrigt eget kapital	391,0	399,3	398,9	413,9	413,1
Summa Eget kapital	465,7	487,3	491,3	490,5	482,5
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	10,1	8,9	10,1	9,9	9,7
Andra avsättningar	1,0	0,7	0,4	0,1	0,0
Summa avsättningar	11,1	9,6	10,5	10,0	9,7
Skulder					
Långfristiga skulder	89,7	78,4	106,5	106,8	117,6
Kortfristiga skulder	233,7	218,1	251,2	251,2	251,2
Summa skulder	323,4	296,5	357,7	358,0	368,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	800,2	793,4	859,5	858,5	861,0
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	4,5	0,0	4,5	4,5	4,5
Övriga borgensåtaganden	859,1	819,1	859,1	859,1	859,1

Kassaflödesbudget

mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	- 2,7	10,6	15,0	- 0,8	- 8,0
Justering för avskrivningar	23,3	31,6	31,0	31,9	33,0
Justering för upplösning bidrag till statlig infrastruktur	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2
Justering för upplösning av förutbetalda intäkter	- 2,2	- 0,5	- 0,5	- 0,7	- 1,0
Justering för realisationsvinster/förluster	- 0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	3,6	0,2	0,1	0,1	0,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	21,7	42,1	45,8	30,7	24,3
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	- 35,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga placeringar	- 8,6	50,0	0,0	0,0	20,0
Ökning (-)/minskning (+) exploatering	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	19,2	0,0	0,0	0,0	0,0
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	- 0,7	92,1	45,8	30,7	44,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	- 2,4	- 0,3	- 0,3	- 0,3	- 0,3
Investering i materiella anläggningstillgångar	- 70,7	- 63,4	- 35,3	- 55,3	- 42,7
Investeringsbidrag inklusive anslutningsavgifter	32,5	1,8	1,0	1,0	11,8
Försäljning materiella anläggningstillgångar	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	- 39,8	- 61,9	- 34,6	54,6	31,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av skuld	- 0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av avsättning på grund av utbetalningar	- 0,6	- 0,3	- 0,6	- 0,6	- 0,4
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	- 1,3	- 0,3	- 0,6	- 0,6	- 0,4
Beslut om bidrag till statlig infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS KASSAFLÖDE	- 41,8	29,9	10,6	24,5	12,7
Likvida medel vid årets början*	63,7	30,8	51,8	62,4	37,9
Likvida medel vid årets slut	21,9	60,7	62,4	37,9	50,6

* Värdet 2019 är justerat efter senaste utfallet

Noter

mnkr	Not	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	1	264,2	194,0	262,6	272,0	287,4
varav jämförelsestörande post		0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
varav reavinst		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	2	1 269,2	1 217,9	1 329,8	1 381,3	1 436,6
varav jämförelsestörande post		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteintäkter	3					
Kommunalskatt		784,9	808,6	823,4	848,1	879,5
Slutavräkning året innan		- 2,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning gällande år		- 1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter		781,0	808,6	823,4	848,1	879,5
Generella statsbidrag och utjämning	4					
Inkomstutjämning		225,4	231,2	245,0	246,4	254,6
Kostnadsutjämning		- 40,4	- 31,0	- 27,1	- 24,0	- 24,6
Strukturbidrag (eftersläpning)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag		3,0	6,1	21,4	22,4	17,2
Särskild satsning		7,9	4,6	3,0	0,0	0,0
Utjämningsavgift LSS		- 9,7	- 5,5	- 6,3	- 6,3	- 6,3
Kommunal fastighetsavgift		41,1	41,7	42,8	42,8	42,8
Summa stb och utj bidrag		227,3	247,1	278,8	281,3	283,7
Finansiella intäkter	5					
Utdelning aktier andelar		6,3	6,0	6,0	6,0	6,0
Utdelning fonder		0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Ränteintäkter		0,6	0,8	0,5	0,5	0,5
Borgensavgift		4,5	4,0	4,0	4,0	4,0
Intern ränta		7,5	- 7,6	- 7,9	- 8,2	8,6
Återföring nedskrivning orealiserade vinster, värdepapper		0,0				
Övriga finansiella intäkter		8,3	0,3	1,0	1,0	1,0
Eliminering intern ränta		- 7,5	7,6	7,9	8,2	- 8,6
Summa finansiella intäkter		19,7	11,1	11,6	11,6	11,6
Finansiella kostnader	6					
Räntor anläggningslån		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränta koncernkonto		0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Övriga räntekostnader		0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
Bankkostnader		0,5	0,2	0,3	0,3	0,3
Intern ränta		0,0	1,1	0,9	1,1	1,0
Ränta pensionsavsättning		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Nedskrivning orealiserade vinster, värdepapper		1,7				
Övriga finansiella kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eliminering intern ränta		0,0	- 1,1	- 0,9	- 1,1	- 1,0
Summa finansiella kostnader		2,4	0,7	0,6	0,6	0,6

Driftbudget per nämnd

mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelse					
Kommunövergripande verksamhet	51,2	57,3	57,2	58,7	59,7
Politisk verksamhet	4,4	4,7	5,4	5,6	5,7
Turism- och fritidsverksamhet	38,2	0,4	0,4	0,4	0,4
Kulturverksamhet	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Räddningstjänst	14,4	14,8	15,2	15,6	16,1
Summa	111,1	77,2	78,2	80,3	81,9
Familjenämnd					
Politisk verksamhet	0,8	0,8	1,3	1,4	1,4
Individ- och familjeomsorg	57,8	53,8	58,3	59,9	61,7
Förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamhet	376,0	376,9	396,6	415,3	437,8
Gymnasieskola	88,3	101,2	102,5	101,5	99,4
Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och integrationsverksamhet	14,7	12,8	12,8	13,3	13,9
Fritidsverksamhet	5,2	5,3	5,4	5,5	5,7
Kulturverksamhet	14,0	15,1	15,3	15,7	16,1
Summa	556,8	565,9	592,2	612,6	636,0
Vård- och omsorgsnämnd					
Kommunövergripande verksamhet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Politisk verksamhet	0,6	0,6	1,0	1,1	1,1
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	106,6	108,1	114,5	117,6	121,1
Äldreomsorg	204,7	214,3	225,4	236,6	248,5
Summa	312,0	323,0	340,9	355,3	370,7
Teknisk nämnd					
Politisk verksamhet	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Teknisk verksamhet - skattefinansierad	26,9	28,2	28,5	29,6	30,6
Teknisk verksamhet - avgiftsfinansierad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Turism- och fritidsverksamhet	0,0	39,2	39,2	39,6	40,4
Kulturverksamhet	0,0	1,4	1,4	1,5	1,5
Summa	27,0	68,9	69,3	70,9	72,7
Samhällsbyggnadsnämnd					
Politisk verksamhet	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	5,2	5,7	5,8	5,9	6,2
Plan- och byggverksamhet	4,3	4,4	4,5	4,7	4,9
Summa	9,9	10,5	10,9	11,2	11,7
Valnämnd					
Politisk verksamhet	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0

mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Överförmyndarnämnd					
Politisk verksamhet	2,6	2,6	2,6	2,7	2,8
Revision					
Politisk verksamhet	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
Finansiering					
Lönekompensation centralt	0,0	2,7	3,8	4,2	4,2
Lokalbank	0,0	0,5	0,5	0,5	0,5
Till kommunstyrelsens disposition	0,0	7,0	2,4	2,4	2,4
Personalomkostnadspålägg	8,5	0,0	0,0	3,7	2,1
Summa	8,5	10,2	6,7	10,8	9,2
Pensioner, politisk verksamhet	1,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Pensioner, övrig verksamhet	3,8	1,9	3,0	3,2	3,2
Intern ränta kostnad	6,9	- 7,6	- 7,9	- 8,2	- 8,6
Intern ränta intäkt	- 0,6	1,0	0,9	0,8	1,0
Verksamhetens nettokostnad	1 040,9	1 055,5	1 098,2	1 141,2	1 182,2
Varav interna poster	0,0	201,1	201,1	201,1	201,1

Investeringsbudget

mnkr	Total utgift	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelse				
<i>Kommunövergripande verksamhet</i>				
Investeringsram		3,0	2,0	2,0
Summa kommunstyrelsen		3,0	2,0	2,0
Familjenämnd				
<i>Individ- och familjeomsorg</i>				
Investeringsram		0,4	0,1	0,3
<i>Förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	2,0	2,0
<i>Gymnasieverksamhet</i>				
Investeringsram		2,2	7,6	2,8
<i>Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och integrationsverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	0,1	0,1
<i>Turism- och fritidsverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	0,1	0,1
<i>Kulturverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	0,3	0,3
Summa		2,6	10,2	5,6
Vård och omsorgsnämnd				
<i>Verksamhet för personer med funktionsnedsättning</i>				
Investeringsram		1,0	0,5	0,5
<i>Äldreomsorg</i>				
Investeringsram		0,5	3,8	3,1
Summa		1,5	4,3	3,6
Samhällsbyggnadsnämnd				
<i>Miljö- och hälsoskyddsverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	0,0	0,0
<i>Plan- och byggverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	0,3	0,0
Summa		0,0	0,3	0,0

mnkr	Total utgift	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Teknisk nämnd				
<i>Turism- och fritidsverksamhet</i>				
Investeringsram		0,7	1,5	3,5
<i>Kulturverksamhet</i>				
Investeringsram		0,0	0,3	0,2
<i>Teknisk verksamhet - skattefinansierad</i>				
Investeringsram		6,0	7,0	7,0
Sjöbo Väst, handelsområde, södra	5,0	5,0		0,5
Exploatering Bränneriet, projektering och utförande	5,8	0,8	5,0	0,0
<i>Summa teknisk verksamhet - skattefinansierad</i>		11,8	12,0	7,5
Summa		12,5	13,8	11,2
Summa investeringar skattefinansierad verksamhet		19,6	30,6	22,4
<i>Teknisk verksamhet - avgiftsfinansierad</i>				
Investeringsram utgifter		12,0	13,0	12,5
Ombyggnad Heinge vacuum	4,7	4,0		
Investeringsram anslutningsavgifter		- 1,0	- 1,0	- 1,0
Utbyggnad kommunalt VA i Hemmestorps Eke	20,1		12,0	8,1
Utbyggnad kommunalt VA i Hemmestorps Eke	- 10,8			- 10,8
Summa investeringar avgiftsfinansierad verksamhet		15,0	24,0	8,8
Totala nettoinvesteringar		34,6	54,6	31,2

Resursfördelningsmodellen

Befolkningsprognos

Åldersklass	31/12 2019	31/12 2020	Befolkning budget 2020 genomsnitt	Befolkning budget 2019	Förändring befolkning genomsnitt 2019–2020
1–5 år	1 107	1 100	1 103,5	1 092,0	11,5
6 år	232	233	232,5	220,0	12,5
7–9 år	707	714	710,5	671,0	39,5
10–12 år	654	651	652,5	652,0	0,5
13–15 år	562	596	579,0	590,5	– 11,5
16–18 år	653	639	646,0	651,0	– 5,0
65–79 år	3 409	3 430	3 419,5	3 401,0	18,5
80–89 år	917	933	925,0	917,0	8,0
90– år	185	188	186,5	186,5	0,0

Resurser utifrån befolkningsförändring

Åldersklass	Kostnad per invånare tkr	Befolkning budget 2020	Kommunbidrag mnkr
Förskole- och fritidshems- samt grundskoleverksamhet			
1–5 år*	107,4	1 103,5	118,5
6 år	126,9	232,5	29,5
7–9 år	142,3	710,5	101,1
10–12 år	120,3	652,5	78,5
13–15 år	119,1	579,0	69,0
Summa			396,6

*Andel som efterfrågar plats i förskolan har i budget 2020 ökat från 91,9 % till 92,6 %, vilket beaktats i kostnad per invånare.

Gymnasiet

16–18 år**	158,6	646,0	102,5
------------	-------	-------	-------

**Minskad skillnad mellan antal elever och antal ungdomar 16–18 år gör att kostnad per invånare reducerats.

Äldreomsorg

65–79 år	17,7	3 419,5	60,5
80–89 år	102,7	925,0	95,0
90– år	374,9	186,5	69,9
Summa			225,4

Resursfördelningsmodell teknisk skattefinansierad verksamhet

	Kostnad per kvadratmeter, kr	Förändring antal kvadrat- meter 2019	Kommunbidrag mnkr
Gata och cykelled	6,25	0	0,0
Justering gata och cykelled 2018	6,25	– 710	0,0
Antal kvadratmeter gata och cykelled 2020-01-01			839 393

Styrprinciper för Sjöbo kommun

God ekonomisk hushållning för Sjöbo kommuns del blir att även fortsättningsvis klara balansgången mellan uppsatta mål och *en ekonomi i balans*. En annan viktig faktor utgörs av en god budgetföljksamhet och uppföljning tillsammans med förmåga att vid behov vidta korrigerande åtgärder. Nämnderna erhåller budgeten i form av ett kommunbidrag, som inrymmer såväl avskrivningskostnader som interna poster. Det åligger sedan nämnderna att inom de ekonomiska ramarna uppfylla de mål och lagar som gäller för verksamheten.

Den ekonomiska uppföljningen till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen sker genom uppföljningsprognoser, delårsrapporter och årsbokslut.

Budget

Kommunfullmäktige fastställer ett eller flera kommunbidrag per nämnd. Utifrån kommunfullmäktiges beslut ska nämnden upprätta en mer detaljerad internbudget, där fördelningen mellan intäkter och kostnader framgår.

Bruttobudgetering och bruttoredovisning ska tillämpas för att uppnå jämförbarhet mellan budget och redovisning. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna kommunbidrag och därigenom förfogar nämnderna själva över att budgetera intäkter och kostnader.

Verksamhet som begrepp används för att ange anslagsbindning både vad gäller drift och mindre investeringar. Nämnden får omdisponera medel för drift och mindre investeringar mellan de verksamheter som nämnden ansvarar för, förutsatt att de uppfyller de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt. Tekniska nämnden kan inte göra omdisponering mellan skattefinansierad verksamhet och affärsverksamhet.

Ökade kapitaltjänstkostnader till följd av beviljade investeringar hanteras enligt följande:

Verksamhet	Ersättningsmodell
Verksamheter som erhåller resurstilldelning utifrån resursfördelningsmodell	Resursfördelningsmodellen
Avgifts- eller intäktsfinansierad verksamhet	Ska finansieras via taxan eller intäkten
Övrig verksamhet	Utökat kommunbidrag

Resursfördelning

Kommunen har en modell för att räkna ut resurserna till förskole-, fritidshems- och grundskoleverksamhet, äldreomsorg, gymnasieverksamhet och delar av teknisk skattefinansierad verksamhet. För äldreomsorg, gymnasieverksamhet och förskole- och skolbarnsomsorg samt grundskoleverksamhet baseras uträkningsmodellen på prognostiserat antal invånare i olika åldersklasser. Inom teknisk skattefinansierad verksamhet förändras resurserna utifrån antalet kvadratmeter gata och cykelväg som nämnden ansvarar för vid ingången av budgetåret.

Nämnden ansvarar för eventuella avvikelser mellan utfall och prognos i befolkningsantalet. De av kommunfullmäktige fastställda kommunbidragen påverkas inte vid avvikelser i befolkningsunderlaget under verksamhetsåret.

Investering, finansiell leasing och lokalförhyrning

Kommunfullmäktige fastställer dels en investeringsram för projekt som understiger 5 mnkr, dels en investeringsbudget för varje ett- eller flerårigt projekt som uppgår till 5 mnkr eller mer.

Om totalutgiften för ett investeringsprojekt uppgår till 5 mnkr eller mer ska nämnd inhämta igångsättningstillstånd från kommunstyrelsen. I de fall ett investeringsprojekt inte startas och budgeten därmed inte tas i anspråk under det år som det finns upptaget i budgeten, så måste nämnd ansöka om nytt investeringsbelopp för att kunna genomföra investeringen. Projekt som ingår i ramen för mindre investeringar ombudgeteras endast i undantagsfall. Anslag som inte tagits i anspråk under budgetåret kvarstår inte. Om underskott prognostiseras för investeringsprojekt ska nämnden i första hand lösa underskottet genom omdisponering från nämndens investeringsram för mindre projekt. När denna möjlighet är uttömd kan ansökan om tilläggsanslag göras. Då projekt som överstiger 5 mnkr avslutas ska de slutredovisas av nämnden vid nästkommande delårs- eller årsredovisning.

Lokalbehov för den kommunala verksamheten ska i första hand lösas genom nyttjande av kommunens egna lokaler. Huvuddelen av dessa lokaler förvaltas av AB Sjöbohem. Endast när kommunala lokaler inte finns tillgängliga får extern förhyrning ske. Vid förhyrning av lokaler och tecknande av hyresavtal ska nämnderna använda resursperson från kommunstyrelsen som biträde vid förhandling av hyresavtalet. Kommunstyrelsens tillstånd ska inhämtas innan hyreskontrakt kan tecknas. Tecknande av hyresavtal för bostäder är undantaget från vad som här anges.

Leasing i kommunen jämföras med upplåning. Den prövas och beslutas av kommunstyrelsen.

Uppföljning

Nämnd ska inge utfallsprognos och delårsrapport till kommunstyrelsen enligt särskilt upprättade årliga anvisningar. Nämndernas rapporter utgör grund för kommunledningsförvaltningens kommungemensamma rapport. Kommunstyrelsen ska behandla uppföljningsprognosen medan kommunfullmäktige ska behandla delårsrapporten.

Nämnderna är ansvariga för att följa budgeten inom sina respektive områden och för att besluta och genomföra åtgärder så att verksamheten bedrivs inom de ramar, riktlinjer och målsättningar som kommunfullmäktige har fastställt. Avvikelser i förhållande till budgeten ska skriftligen förklaras av berörd förvaltning, som underlag för nämnds ställningstagande till uppföljningsprognos och delårsrapport. När obalans råder mellan ekonomiska krav och verksamhetens krav, är det ekonomiska kravet överordnat verksamhetskraven i avvaktan på politisk behandling. Nämnderna har såväl befogenheter som skyldigheter att vidta åtgärder både för att hålla budgetens ram och för att genomföra budgetens intentioner.

När en avvikelse befaras, ska nämnden omedelbart vidta åtgärder. Nämndens ansvar består i att antingen själv besluta om åtgärder eller ge förslag till kommunfullmäktige. Utgångspunkten bör vara att frågan kan överföras till kommunfullmäktige endast i de fall där nämnden helt saknar möjlighet att vidta åtgärder inom det egna ansvarsområdet.

Åtgärder av större vikt som vidtagits av nämnd ska löpande redovisas i nästkommande utfallsprognos eller delårsrapport till kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige. Åtgärder som berör fler nämnder ska samverkas med berörda. Nämnd ska för egen del behandla ekonomisk uppföljning regelbundet.

Årsanalys

Nämnd ska sammanställa och avsluta räkenskaperna i ett bokslut eller en årsanalys.

Redovisning

Redovisningen styrs av *lag om kommunal bokföring och redovisning*, övrig lagstiftning och god redovisningssed. Kommunstyrelsen tolkar och fastställer tillämpning för Sjöbo kommun och utfärdar regler och anvisningar i samband med detta.

Nämnderna ansvarar för att den flerdimensionella kodplanen används konsekvent och genomtänkt inom respektive nämnds alla verksamheter.

Köp av interna varor och tjänster

Genom en affärsmässig syn på internt köp av varor och tjänster eftersträvas ett synsätt som bidrar till att skapa förutsättningar för ett affärsmässigt val av olika resursinsatser. Kostnadsmedvetenhet och en bättre hushållning med resurserna eftersträvas genom information om vilka kostnader som är förenade med de tjänster som tillhandahålls internt. Interndebiteringen utgör ett stöd i arbetet med att skapa en rättvisande bild av kostnaden för respektive verksamhet.

Relationerna ska präglas av affärsmässighet och kommunens bästa (kommunnyttan) ska alltid sättas före effekten hos nämnd, vid eventuell konflikt mellan dessa intressen. Vid internt köp av tjänster ska det finnas avtal som reglerar förhållandet mellan förvaltningarna. Avtalen ska reglera förhållanden som kvalitet, leverans, prissättning, uppsägning och så vidare. För att uppnå de effekter som eftersträvas är det av vikt att beställaren kan påverka volym och kvalitet och att detta återspeglas i prissättningen.

Kommunstyrelsen avgör tvister där interna parter inte kan enas vid förhandling, till exempel på grund av skilda ståndpunkter i förhållande till kommunnytta.

Spelreglerna för det interna köp- och försäljningssystemet ska bidra till att stämma av de interna produktionsenheternas resultat och avgöra dessa funktioners effektivitet.

Utöver överenskomna kvalitetsförändringar får interna leverantörer maximalt höja priser enligt den kompensation för priser och löner som tillämpas i budgetprocessen. Prisjustering ska ske efter dialog med beställaren där även möjlighet till effektiviseringar särskilt diskuteras.

Debitering av internt köp ska göras om värdet av varan eller tjänsten står i rimligt förhållande till den administrativa kostnaden för debiteringen. Internfakturerings till mindre värde ska undvikas och internfakturer under 200 kr bör inte förekomma.

Det är den part som levererat varan eller tjänsten som svarar för att intern faktura skickas. I de fall där intern vara eller tjänst erhålls med regelbundenhet faktureras den interna kunden per månad, för att underlätta resultatuppföljning och delårsbokslut. I de fall det avser en vara eller tjänst som inte är återkommande ska fakturering ske senast 30 dagar efter utförd leverans eller tjänst. Bokföring av interna mellanhavanden avslutas helt per kalenderår och internfakturering får endast avse de varor eller tjänster som levererats innevarande år.

Ordlista

Anläggningstillgångar är tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning är en fördelning av kostnaden för en tillgång över nyttjandeperioden.

Avsättning utgörs av de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller betalningstidpunkt.

Balanskravet innebär att kommunen inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Driftbudget visar verksamheternas externa och interna intäkter och kostnader.

Eget kapital är skillnaden mellan bokförda tillgångar och skulder.

Extraordinära intäkter och kostnader saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet. De är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet och de uppgår till väsentliga belopp.

Intern ränta är kalkylmässigt beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Jämförelsestörande poster anger viktiga transaktioner eller händelser som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse.

Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten. Slutsumman utgörs av förändring av likvida medel.

Kommunbidrag är skattemedel som skjuts till för att finansiera en verksamhet.

Kortfristiga fordringar och skulder är fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Likvida medel är kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar och värdepapper som statsskuldväxlar och bankcertifikat.

Långfristiga fordringar och skulder är fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Medelskattkraft anger antal skattekrönor per invånare i riket.

Omsättningstillgångar är tillgångar som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrädsartiklar.

Resultaträkningen visar årets ekonomiska resultat och hur det har uppkommit.

Resultatutjämningsreserv (RUR) Kommunallagen medger möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv som sedan kan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Skattekraft anger antal skattekrönor per invånare.

Skatteunderlag avser totala beskattningsbara inkomster.

Soliditet redovisar hur stor del av tillgångarna som finansieras av eget kapital. Soliditeten beskriver den långsiktiga betalningsförmågan.

Tillgång är en resurs som kontrolleras till följd av inträffade händelser och som förväntas ge ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Årsarbetare innebär att de anställdas beräknade arbetstid har räknats om till heltidstjänster.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

1. Mål och inriktning för Sjöbo kommuns olika verksamhetsområden godkänns enligt bilaga. (sid. 17-23 och 42-78)
2. Driftbudget för år 2020 godkänns inklusive kommunbidrag för respektive verksamhet och nämnd enligt bilaga. (sid. 83-84)
3. Investeringsbudget för 2020 godkänns enligt bilaga. (sid. 85-86)
4. Resultatbudget, kassaflödesbudget och balansbudget för 2020 godkänns enligt bilaga. (sid. 79-81)
5. Ekonomisk plan för åren 2021 och 2022 godkänns enligt bilaga. (sid. 79-81)
6. Ram för Sjöbo kommuns upplåning 2020 fastställs till 75 mnkr inkl. checkkrediten.
7. Skattesats för kommunalskatt 2020 i Sjöbo kommun fastställs till 20,92 %.
8. Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beviljade anslag i 2020 års budget besluta om justering av kommunbidrag i ärenden av icke principiell karaktär.
9. Fastställa styrprinciper för Sjöbo kommun enligt bilaga. (sid. 88-91).

